

Trečiosios šalies piliečio arba pilietybės neturinčio asmens vienoje iš valstybių narių pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas (nauja redakcija)
*****I**

2009 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriame išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija) (COM(2008)0820 – C6-0474/2008 – 2008/0243(COD))
(Bendro sprendimo procedūra: nauja redakcija)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0820),
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 63 straipsnio 1 dalies a punktą, pagal kuriuos Komisija jam pateikė pasiūlymą (C6-0474/2008),
 - atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 28 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl sistemingesnio teisės aktų pakeitimo metodo naudojimo¹,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto 2009 m. balandžio 3 d. laišką, pagal Darbo tvarkos taisyklių 80a straipsnio 3 dalį pateiktą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 80a ir 51 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A6-0284/2009),
- A. kadangi, Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės nuomone, pasiūlyme be nurodytų pakeitimų kitų esminių pakeitimų nėra ir kadangi, kalbant apie nepakeistų ankstesnių aktų nuostatų ir minėtųjų pakeitimų kodifikavimą, pasiūlymu siekiama tik kodifikuoti esamus tekstus nekeičiant jų esmės,
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pataisomis, padarytomis atsižvelgus į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės rekomendacijas, ir su toliau pateikiamais pakeitimais;
 2. ragina Komisiją vėl į jį kreiptis, jei ji ketintų iš esmės keisti pasiūlymą arba jį pakeisti kitu tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

¹ OL C 77, 2002 3 28, p. 1.

P6_TC1-COD(2008)0243

Europos Parlamento pozicija priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. gegužės 7 d. siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009, kuriuo patvirtinami valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 63 straipsnio pirmosios pastraipos 1 punkto a papunktį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami 251 straipsnyje nustatytos tvarkos³,

¹ OL C ...

² OL C ...

³ 2009 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

- (1) 2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 343/2003, nustatančiame valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus¹, reikia padaryti svarbių pakeitimų. Siekiant aiškumo minėtas reglamentas turėtų būti išdėstytas redakcija.
- (2) Bendra prieglobsčio politika, įskaitant bendrą Europos prieglobsčio sistemą, yra Europos Sąjungos tikslo palaipsniui sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, atvirą tiems, kurie aplinkybių priversti teisėtai ieško apsaugos Bendrijoje, sudedamoji dalis.
- (3) 1999 m. spalio 15–16 d. Tamperėje įvykusiame specialiame posėdyje Europos Vadovų Taryba sutarė dirbti, kad būtų sukurta bendra Europos prieglobsčio sistema, grindžiama visišku ir nuodugniu 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijos dėl pabėgėlių statuso su pakeitimais, padarytais 1967 m. sausio 31 d. Niujorko protokolu, taikymu, šitaip užtikrinant, kad joks asmuo nebūtų išsiunčiamas atgal, kur būtų persekiojamas, t. y. įtvirtinant negražinimo principą. Šiuo atžvilgiu, nepažeidžiant šiame reglamente nustatytų atsakomybės kriterijų, valstybės narės, visos gerbiančios negražinimo principą, yra laikomos trečiųjų šalių piliečiams saugiomis šalimis.
- (4) Tamperėje įvykusio posėdžio išvadose taip pat konstatuojama, kad šiai sistemai artimiausiu metu turėtų būti priskirtas aiškus ir veiksmingas valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo būdas.

¹ OL L 50, 2003 2 25, p. 1.

- (5) Toks būdas ir valstybėms narėms, ir atitinkamiems asmenims turėtų būti grindžiamas objektyviais bei teisingais kriterijais. Jis pirmiausia turėtų padėti greitai nustatyti atsakingą valstybę narę, kad būtų galima *užtikrinti* veiksmingą galimybę pradėti tarptautinės apsaugos statuso nustatymo procedūras ir netrukdyti siekiui greitai nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus.
- (6) ***Keliais etapais kuriant bendrą Europos prieglobsčio sistemą, kuri prieglobstį gavusiems asmenims ilgainiui nustatytą bendrą procedūrą ir vienodą visoje Sąjungoje galiojantį statusą, šiame etape, tobulinant tai, kas būtina, ir atsižvelgiant į patirtį, reikia įtvirtinti principus, kuriais grindžiama 1990 m. birželio 15 d. Dubline pasirašyta Konvencija, nustatanti valstybę, atsakingą už vienoje iš Europos Bendrijų valstybių narių paduotų prieglobsčio prašymų nagrinėjimą (Dublino konvencija), kurios įgyvendinimas skatino derinti prieglobsčio politiką.***
- (7) Pirmasis bendros Europos prieglobsčio sistemos II etapas jau užbaigtas. Europos Vadovų Taryba 2004 m. lapkričio 4 d. priėmė Hagos programą, kurioje nustatyti per 2005–2010 m. laikotarpį įgyvendintini laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės tikslai. Hagos programoje II Komisija raginama užbaigti pirmojo etapo teisinių dokumentų įvertinimą ir pateikti antrojo etapo dokumentus bei priemones Tarybai ir Europos Parlamentui, kad jie būtų patvirtinti iki 2010 m.

- (8) *Už prieglobstį atsakingoms valstybių narių tarnyboms turėtų būti suteikiama praktinė pagalba, siekiant, kad jos galėtų įgyvendinti savo kasdienės veiklos reikalavimus. Šiuo atveju svarbiausią vaidmenį vaidina ... Reglamentu (EB) Nr. .../...¹ įsteigta Europos prieglobsčio pagalbos tarnyba.*
- (9) Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, šiuo etapu reikėtų patvirtinti principus, kuriais grindžiamas Reglamentas (EB) Nr. 343/2003 ir, remiantis sukaupta patirtimi, atlikti patobulinimus, būtinus sistemos veiksmingumui ir pagal šią procedūrą tarptautinės apsaugos prašančių asmenų apsaugai gerinti.
- (10) Kad būtų galima užtikrinti vienodą požiūrį į visus tarptautinės apsaugos prašytojus ir gavėjus bei suderinamumą su šiuo metu galiojančiu ES prieglobsčio acquis, visų pirma 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų², tikslinga išplėsti šio reglamento taikymo sritį, į jį įtraukiant papildomos apsaugos prašytojus ir asmenis, kuriems papildoma apsauga suteikta.
- (11) Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi vienodo požiūrio į visus prieglobsčio prašytojus, ... *Europos Parlamento ir Tarybos direktyva .../.../EB, [kuria nustatomos minimalias prieglobsčio prašytojų priėmimo normos]*³, turėtų būti taikoma atsakingos valstybės narės nustatymo pagal šį reglamentą procedūrai.

¹ *OL L ...*

² OL L 304, 2004 9 30, p. 12.

³ OL L ...

- (12) Kaip numatyta 1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, valstybės narės, taikydamos šį reglamentą, pirmiausia turi vadovautis vaiko interesais. Be to, nelydimiems nepilnamečiams dėl jų pažeidžiamumo turėtų būti nustatytos specialios procedūrinės *apsaugos priemonės*.
- (13) Kaip numatyta Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, taikydamos šį reglamentą, valstybės narės pirmiausia laikosi pagarbos šeimos vientisumui principo.
- (14) Tai, kad visų vienos šeimos narių tarptautinės apsaugos prašymus nagrinėja viena valstybė narė, leidžia užtikrinti nuodugnų prašymų nagrinėjimą ir dėl jų priimamų sprendimų suderinamumą, taip pat tai, kad vienos šeimos nariai nebūtų išskiriami.
- (15) Siekiant užtikrinti, kad būtų besąlygiškai laikomasi šeimos vientisumo ir vaiko interesų principo, dėl nėštumo ar motinystės, sveikatos būklės arba senyvo amžiaus tarp pareiškėjo ir jo artimųjų susiklostę priklausomumo santykiai turėtų tapti privalomu atsakomybės kriterijumi. Jei pareiškėjas yra nelydimas nepilnametis, aplinkybė, kad kitos valstybės narės teritorijoje yra juo pasirūpinti galintis giminaitis, taip pat turėtų tapti privalomu atsakomybės kriterijumi.

- (16) Valstybės narės galėtų nesilaikyti atsakomybės kriterijų visų pirma dėl humanitarinių ir bendražmogiškų priežasčių ir išnagrinėti jose arba kitoje valstybėje narėje pateiktą tarptautinės apsaugos prašymą, net jei jos, pagal šiame reglamente įtvirtintus privalomuosius kriterijus, neįpareigotos atlikti tokio vertinimo, su sąlyga, kad atitinkama valstybė narė ir pareiškėjas su tuo sutinka.
- (17) Asmeninis pokalbis turėtų būti rengiamas, kad būtų galima lengviau nustatyti, kuri valstybė narė atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą ir ■ žodžiu pranešti pareiškėjui apie šio reglamento taikymą.
- (18) Kaip numatyta visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje, reikia įtvirtinti teisinės garantijas ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą, kai priimami sprendimai dėl perdavimo atsakingai valstybei narėi, kad būtų galima veiksmingai *užtikrinti* tokių asmenų teises.
- (19) Vadovaujantis Europos žmogaus teisių teismo praktika, veiksminga teisinė gynyba turėtų apimti tiek šio reglamento taikymo, tiek teisinių bei faktinių aplinkybių, susiklosčiusių valstybėje narėje, kuriai perduodamas pareiškėjas, vertinimą siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma tarptautinės teisės normų.
- (20) ***Pagal šį reglamentą sąvoka „sulaikymas“ neturėtų turėti baudžiamosios reikšmės, ir ji turėtų būti apibūdinama tik kaip administracinė ir laikina priemonė, lygiavertė sulaikymo operacijai.***

- (21) Prieglobsčio prašytojo sulaikymas turėtų būti grindžiamas pamatiniu principu, kad asmuo negali būti sulaikomas vien dėl to, kad prašo tarptautinės apsaugos. Sulaikant prieglobsčio prašytoją, pirmiausia *turi būti vadovaujama* Ženevos konvencijos 31 straipsniu - ***turi būti sulaikoma nuo įkalinimo įstaigų atskirtuose administracinio sulaikymo centruose*** - ir *turi būti atsižvelgiama* į Direktyvoje || .../.../EB ||, [|| kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos ||] labai aiškiai apibrėžtas išimtines aplinkybes bei *apsaugos priemones*. Be to, nereikėtų piktnaudžiauti galimybe sulaikyti asmenį norint jį perduoti atsakingai valstybei narei, ir sulaikymas turėtų būti proporcingas taikytų priemonių bei siekiamų tikslų atžvilgiu.
- (22) Kaip numatyta 2003 m. rugsėjo 2 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1560/2003, nustatančiame išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003 taikymo taisykles¹, asmuo gali būti perduodamas atsakingai valstybei narei jo laisva valia, prižiūrint jo išvykimą arba jį palydint. Valstybės narės turėtų skatinti perdavimą laisva asmens valia ir užtikrinti, kad prižiūrimas arba lydimas asmens perdavimas vyktų humaniškai, besąlygiškai laikantis pagrindinių teisių ir nepažeidžiant asmens orumo.
- (23) Laipsniškas vidaus sienų neturinčios erdvės, kurioje pagal *Sutartį* užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas, kūrimas ir Bendrijos politikos dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo sąlygų nustatymas, įskaitant bendras pastangas valdyti išorės sienas, verčia solidarumo dvasia suderinti atsakomybės kriterijus.

¹ OL L 222, 2003 9 5, p. 3.

- (24) Tam tikromis aplinkybėmis šio reglamento taikymas gali tapti papildoma našta valstybėms narėms, kuriose susiklostė ypač sudėtinga padėtis, kelianti itin didelių sunkumų jų priėmimo pajėgumams, prieglobsčio sistemai arba infrastruktūrai. Esant tokioms aplinkybėms būtina nustatyti veiksmingą procedūrą, leidžiančią laikinai sustabdyti perdavimą atitinkamai valstybei narei ir teikti finansinę pagalbą vadovaujantis esamomis ES finansinėmis priemonėmis. Todėl laikinas asmenų perdavimas pagal Dublino procedūrą gali paskatinti didesnę solidarumą tų valstybių narių, kurių prieglobsčio sistemoms dėl geografinės ar demografinės padėties kyla itin didelių sunkumų.
- (25) Asmenų perdavimo *sustabdymo procedūra* turėtų būti *taikoma* ir tais atvejais, kai Komisija mano, kad tarptautinės apsaugos prašytojų apsaugos lygis tam tikroje valstybėje narėje neatitinka Bendrijos prieglobsčio teisės aktų reikalavimų, visų pirma susijusių su jų priėmimo sąlygomis, ***priskyrimu asmenims, kuriems reikia tarptautinės apsaugos*** ir galimybe naudotis prieglobsčio procedūra, kad visiems tarptautinės apsaugos prašytojams visose valstybėse narėse būtų galima užtikrinti tinkamą apsaugos lygį.
- (26) ***Šis asmenų perdavimo sustabdymo procedūra yra išimtinė priemonė, skirta spręsti labai skubius klausimus arba dabartines apsaugos problemas.***

- (27) *Komisija turėtų periodiškai peržiūrėti padarytą pažangą siekdama pagerinti bendros Europos prieglobsčio sistemos ilgalaikį vystymąsi ir suderinamumą ir tai, kaip solidarumo priemonės bei galimybė taikyti asmenų perdavimo sustabdymo procedūrą sudaro sąlygas siekti šios pažangos, ir teikti ataskaitas apie pasiektus rezultatus.*

Atsižvelgiant į tai, kad Dublino sistema nėra skirta būti teisingo dalijimosi atsakomybe už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą mechanizmu, ir turint mintyje tai, kad daug valstybių narių susiduria su dideliais migracijos srautais, visų pirma dėl jų geografinės padėties, svarbu apsvarstyti galimybes ir pateikti teisiškai privalomus teisės aktus, siekiant užtikrinti didesnę valstybių narių solidarumą ir geresnius apsaugos standartus. Įgyvendinant šiuos teisės aktus visų pirma turėtų būti palengvintas pareigūnų iš kitų valstybių narių komandiravimas, kurie padeda toms valstybėms narėms, kurioms kyla ypatingų sunkumų ir kuriose pareiškėjai negali pasinaudoti tinkamais apsaugos standartais, ir tuomet, kai vienos valstybės narės priėmimo pajėgumų nepakanka, be to, turėtų būti palengvintas asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, perkėlimas į kitas valstybes nares, jei susiję asmenys su tuo sutinka ir jei gerbiamos jų pagrindinės teisės.

- (28) Asmens duomenų tvarkymą valstybėms narėms taikant šį reglamentą reglamentuoja 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo¹.

¹ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

- (29) Keitimasis perduotino pareiškėjo asmens duomenimis, įskaitant ypatingų kategorijų duomenis apie sveikatą, prieš perduodant asmenį, užtikrins, kad kompetentingos prieglobsčio institucijos galės suteikti pareiškėjui tinkamą pagalbą ir garantuos jam apsaugą bei suteiktų teisių tęstinumą. Laikantis Direktyvos 95/46/EB, specialiosiomis normomis turėtų būti užtikrinama tokioje padėtyje esančių pareiškėjų duomenų apsauga.
- (30) Įgyvendinti šį reglamentą ir padidinti jo veiksmingumą gali padėti dvišaliai valstybių narių susitarimai dėl kompetentingų institucijų tarpusavio susižinojimo gerinimo, procedūrų atlikimo terminų trumpinimo arba prašymų perimti savo žinion ar atsiimti nagrinėjimo supaprastinimo, arba perdavimų atlikimo tvarkos nustatymo.
- (31) Turėtų būti užtikrintas tęstinumas tarp Reglamente (EB) Nr. 343/2003 įtvirtintos atsakingos valstybės narės nustatymo sistemos ir šiuo reglamentu įteisintos sistemos. Panašiai turėtų būti užtikrinta šio reglamento ir ... *Europos Parlamento ir Tarybos reglamento* (EB) Nr. .../... || .../... || [dėl sistemos EURODAC sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti ... *Reglamentą (EB) Nr. .../..., kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai*]¹ darna.

¹ OLL ...

- (32) Reglamentu (EB) Nr. ||.../...|| [dėl sistemos EURODAC sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti *Reglamentą (EB) Nr. .../...*, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai] įteisintos sistemos EURODAC veikimas, ypač jo 6 ir 10 straipsnių įgyvendinimas, turėtų palengvinti šio reglamento taikymą.
- (33) Vizų informacinės sistemos, sukurtos 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių¹, veikimas, ypač jo 21 ir 22 straipsnių įgyvendinimas, turėtų padėti lengviau taikyti šį reglamentą.
- (34) Dėl požiūrio į asmenis, kuriems taikomas šis reglamentas, valstybės narės yra saistomos išipareigojimų pagal tarptautinės teisės aktus, kurių šalys jos yra.
- (35) ||Priemonės, būtinos šiam reglamentui įgyvendinti, turėtų būti priimamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką².

¹ OL L 218, 2008 8 13, p. 60.

² OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

- (36) Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai tvirtinti nuostatų, susijusių su nelydimais nepilnamečiais ir priklausomų giminaičių sujungimu, taikymo sąlygas bei tvarką, taip pat prieglobsčio prašytojų perdavimo kriterijus. Kadangi yra bendro pobūdžio ir skirtos šio reglamento neesminėms nuostatomis pakeisti jį papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, šios priemonės turi būti priimtose laikantis Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje nustatytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.
- (37) Reglamentui (EB) Nr. 343/2003 įgyvendinti reikalingos priemonės priimtose Reglamentu (EB) Nr. 1560/2003. Tam tikros Reglamento (EB) Nr. 1560/2003 nuostatos turėtų būti ištrauktos iš šio reglamentą siekiant aiškumo arba dėl to, kad jos gali būti naudingos bendram tikslui. Tiek valstybėms narėms, tiek atitinkamiems prieglobsčio prašytojams ypač svarbu, kad būtų sukurtas bendras sprendimo mechanizmas tais atvejais, kai valstybėse narėse šio reglamento nuostatos taikomos skirtingai. Todėl tikslinga Reglamente (EB) Nr. 1560/2003 nustatytą ginčų dėl humanitarinės išlygos sprendimo mechanizmą įtraukti iš šio reglamentą ir išplėsti jo taikymą visam šiam reglamentui.
- (38) Kad galima būtų veiksmingai stebėti, kaip taikomas šis reglamentas, reikėtų jį reguliariai įvertinti.
- (39) Šiame reglamente gerbiama pagrindinė teisė ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ||. Visų pirma šiuo reglamentu siekiama užtikrinti visišką 18 straipsnyje garantuotos teisės į prieglobstį laikymąsi ir skatinti || Chartijos 1, 4, 7, 24 ir 47 straipsnių taikymą, todėl jis turėtų būti atitinkamai įgyvendintas.

(40) Kadangi šio reglamento tikslo, būtent: nustatyti valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o Bendrijos lygmeniu dėl siūlomo veiksmo masto arba poveikio šis tikslas būtų pasiektas geriau, Bendrija gali imtis priemonių pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu nesiekama daugiau negu būtina siekiant to tikslo,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis Dalykas

Šiuo reglamentu išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai.

2 straipsnis Apibrėžtys

Šiame reglamente:

- a) || trečiosios šalies pilietis || – bet kuris asmuo, nesantis Sąjungos piliečiu *Sutarties* 17 straipsnio 1 dalyje apibrėžta prasme ir nesinaudojantis Bendrijos laisvo judėjimo teise, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006 ||¹ 2 straipsnio 5 dalyje;
- b) || tarptautinės apsaugos prašymas || – tarptautinės apsaugos prašymas, apibrėžtas Direktyvos 2004/83/EB 2 straipsnio g punkte;
- c) || pareiškėjas || arba || prieglobsčio prašytojas || – trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, pateikęs tarptautinės apsaugos prašymą, dėl kurio dar nėra priimtas galutinis sprendimas;

¹ OL L 105, 2006 4 13, p. 1.

- d) || tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimas || – bet koks kompetentingų institucijų pagal Tarybos direktyvą 2005/85/EB¹ atliekamas tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimas arba dėl jo priimti sprendimai ar teismo sprendimai, išskyrus valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą pagal šį reglamentą ir Direktyvą 2004/83/EB, nustatymo procedūras;
- e) || tarptautinės apsaugos prašymo atsiėmimas || – pareiškėjo veiksmai, kuriais pagal Direktyvą 2005/85/EB aiškiu arba numanomu sutikimu nutraukiamos procedūros, pradėtos jam pateikus tarptautinės apsaugos prašymą;
- f) || asmuo, kuriam suteikta tarptautinė apsauga || – trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, pripažintas reikalingas tarptautinės apsaugos, apibrėžtos Direktyvos 2004/83/EB 2 straipsnio a punkte;
- g) || nepilnametis || – jaunesnis nei 18 metų trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės;
- h) || nelydimas nepilnametis || – nepilnametis, į valstybių narių teritoriją atvykstantis nelydimas pagal įstatymus ar papročius už jį atsakingo suaugusio asmens ir ten esantis tol, kol toks asmuo ima jį prižiūrėti; prie jų priskiriami ir nepilnamečiai, atvykę ir be priežiūros palikti valstybių narių teritorijoje;
- i) || šeimos nariai || – jei šeima jau egzistavo kilmės šalyje, šie pareiškėjo šeimos nariai, esantys valstybių narių teritorijoje:
 - prieglobsčio prašytojo sutuoktinis arba su juo pastovius santykius palaikantis nesantuokinis partneris tais atvejais, kai atitinkamos valstybės narės teisės aktai ar praktika nesantuokines poras pagal jos įstatymą dėl užsieniečių prilygina santuokinėms poroms;

¹ OL L 326, 2005 12 13, p. 13.

- *pirmoje įtraukoje* nurodytų porų arba pareiškėjo nepilnamečiai vaikai, jei jie yra nesusituokę, taip pat nepaisant to, ar jie yra santuokiniai, ar nesantuokiniai, ar įvaikinti, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje;
 - *pirmoje įtraukoje* nurodytų porų arba pareiškėjo susituokę nepilnamečiai vaikai, nepaisant to, ar jie yra santuokiniai ar nesantuokiniai ar įvaikinti, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje, **ir jei jų nelydi jų sutuoktiniai, kai** jų labai svarbu gyventi su pareiškėju;
 - pareiškėjo tėvas, motina ar globėjas, kai *pareiškėjas* yra nepilnametis ir nesusituokęs arba yra nepilnametis ir susituokęs **ir jo (jos) nelydi sutuoktinis (-ė)**, tačiau jo labai svarbu gyventi su tėvu, motina ar globėju;
 - pareiškėjo nepilnamečiai broliai ir seserys, jei pareiškėjas yra nepilnametis ir nesusituokęs arba jei pareiškėjas ar jo broliai ir seserys yra nepilnamečiai ir susituokę, **bet nelydimi jų sutuoktinių**, tačiau vieno iš jų ar kelių labai svarbu gyventi kartu;
- j) || teisę gyventi patvirtinantis dokumentas || – bet kuris valstybės narės valdžios institucijų išduotas leidimas, leidžiantis trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės būti jos teritorijoje, įskaitant dokumentus, įrodančius leidimą likti teritorijoje pagal susitarimus dėl laikinos apsaugos arba tol, kol pasikeis aplinkybės, neleidžiančios įvykdyti sprendimą dėl išsiuntimo, išskyrus vizas ir leidimus gyventi, išduotus laikotarpiu, reikalingu atsakingai valstybei narei pagal šį reglamentą nustatyti, arba nagrinėjant tarptautinės apsaugos prašymą ar prašymą išduoti leidimą gyventi;

- k) **|| viza ||** – valstybės narės leidimas ar sprendimas, reikalingas, kad būtų galima vykti tranzitu ar atvykti numatytam buvimui toje valstybėje narėje ar keliose valstybėse narėse. Vizos pobūdis nustatomas pagal šias apibrėžtis:
- i) **|| ilgalaikė viza ||** – valstybės narės leidimas ar sprendimas, reikalingas, kad būtų galima atvykti numatytam ilgesniam kaip trijų mėnesių buvimui toje valstybėje narėje;
 - ii) **|| trumpalaikė viza ||** – valstybės narės leidimas ar sprendimas, reikalingas, kad būtų galima atvykti numatytam buvimui toje valstybėje *narėje* ar keliose valstybėse narėse iš viso ne ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui;
 - iii) **|| tranzitinė viza ||** – valstybės narės leidimas ar sprendimas, reikalingas, kad būtų galima vykti tranzitu per tos valstybės narės ar kelių valstybių narių teritoriją, išskyrus tranzitą oro uoste;
 - iv) **|| oro uosto tranzitinė viza ||** – leidimas ar sprendimas, leidžiantis trečiosios šalies piliečiui, kuriam konkrečiai taikomas *toks* reikalavimas, sustojimo ar persėdimo, kai tarptautinis skrydis susideda iš dviejų dalių, metu oro uosto tranzito zoną pereiti nepatenkant į atitinkamos valstybės narės nacionalinę teritoriją;
- l) **|| pasislėpimo rizika ||** – teisės aktuose apibrėžtais objektyviais kriterijais pagrįstas manymas konkrečiu atveju, kad pareiškėjas, trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, dėl kurio priimamas sprendimas dėl perdavimo, gali pasislėpti.

II SKYRIUS

BENDRIEJI PRINCIPAI IR GARANTIJOS

3 straipsnis

Galimybė naudotis tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo procedūra

1. Valstybės narės nagrinėja kiekvieną trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės, bet kurios iš jų teritorijoje, įskaitant pasienį arba tranzito *zoną*, prašančio tarptautinės apsaugos, prašymą. Prašymą nagrinėja viena valstybė narė, būtent ta, kuri yra atsakinga pagal šio reglamento III skyriuje nustatytus kriterijus.
2. Jei remiantis šiame reglamente išvardytais kriterijais negalima nustatyti jokios už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės, už jo nagrinėjimą yra atsakinga pirmoji valstybė narė, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas.
3. Kiekviena valstybė narė išsaugo teisę laikydamosi Direktyvos 2005/85/EB nuostatų ir garantijų, išsiųsti prieglobsčio prašytoją į saugią trečiąją šalį.

4 straipsnis

Teisė į informaciją

1. Gavusios tarptautinės apsaugos prašymą, kompetentingos valstybių narių valdžios institucijos iš karto praneša prieglobsčio prašytojui apie šio reglamento taikymą, o visų pirma apie:
 - a) šio reglamento tikslus ir padarinius, kurie kyla naują prašymą pateikus kitoje valstybėje narėje;

- b) atsakomybės priskyrimo kriterijus ir jų hierarchiją;
 - c) bendrąją procedūrą ir terminus, kurių valstybė narė turi laikytis;
 - d) galimą procedūros baigtį ir jos padarinius;
 - e) galimybę apskūsti sprendimą dėl perdavimo;
 - f) tai, kad kompetentingos institucijos gali keistis jo duomenimis vien tam, kad įvykdytų iš šio reglamento kylančias pareigas;
 - g) teisę gauti su juo susijusius duomenis ir teisę prašyti, kad netikslūs su juo susiję duomenys būtų ištaisyti arba neteisėtai tvarkomi su juo susiję duomenys būtų ištrinti, **taip pat ir apie** naudojimosi tomis teisėmis tvarką, **įskaitant 34 straipsnyje nurodytų institucijų ir** nacionalinių duomenų apsaugos institucijų, kurios nagrinėja skundus dėl asmens duomenų apsaugos, kontaktinius duomenis.
2. 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama raštu ta kalba, kurią **█** pareiškėjas supranta **arba kurią, kaip galima pagrįstai manyti, pareiškėjas gali suprasti**. Valstybės narės tam pasitelkia pagal šio straipsnio 3 dalį parengtą bendrą atmintinę.
- Kai **siekiama** gerai suprasti pareiškėją, informacija taip pat pateikiama žodžiu per pokalbį, rengiamą pagal 5 straipsnį.
- Valstybės narės informaciją pateikia tinkamai atsižvelgdamos į pareiškėjo amžių.
3. Bendra atmintinė, kurioje išdėstoma bent jau šio straipsnio 1 dalyje pateikta informacija, rengiama *laikantis 41* straipsnio 2 dalyje *nurodytos reguliavimo procedūros*.

5 straipsnis
Asmeninis pokalbis

1. Valstybė narė, pagal šį reglamentą nustatanti atsakingą valstybę narę, ***kviečia pareiškėjus į asmeninį pokalbį*** su asmeniu, pagal nacionalinę teisę turinčiu tokius įgaliojimus.
2. Asmeninio pokalbio tikslas – padėti nustatyti atsakingą valstybę narę, visų pirma suteikti pareiškėjui galimybę pateikti informacijos, reikalingos atsakingai valstybei narei tinkamai nustatyti, ***taip pat*** žodžiu pranešti pareiškėjui apie šio reglamento taikymą.
3. Asmeninis pokalbis vyksta netrukus po to, kai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, tačiau bet kuriuo atveju prieš priimant sprendimą pagal 25 straipsnio 1 dalį perduoti pareiškėją atsakingai valstybei narei.
4. Asmeninis pokalbis vyksta kalba, kurią **█** pareiškėjas supranta ***arba galima pagrįstai manyti, kad ją supranta*** ir kuria jis gali bendrauti. Prireikus valstybės narės pasitelkia vertėją žodžiu, galintį užtikrinti tinkamą pareiškėjo ir asmens, atsakingo už pokalbį, bendravimą.
5. Asmeninis pokalbis vyksta tinkamą konfidencialumą užtikrinančiomis sąlygomis.

6. Asmeninį pokalbį organizuojanti valstybė narė parengia trumpą rašytinę ataskaitą, kurioje išdėstoma svarbiausia pareiškėjo per pokalbį pateikta informacija, ir jos kopiją perduoda pareiškėjui. Ataskaita pridedama prie sprendimo dėl perdavimo, nurodyto 25 straipsnio 1 dalyje.

6 straipsnis
Nepilnamečių garantijos

1. Vykdydamos visas šiame reglamente numatytas procedūras, valstybės narės pirmiausia vadovaujasi vaiko interesais.
2. Valstybės narės užtikrina, kad visose šiame reglamente numatytose procedūrose nelydimiems nepilnamečiams atstovautų ir (arba) padėtų **Direktyvos 2005/85/EB 2 straipsnio i punkte apibūdintas** atstovas. Šiuo atstovu taip pat gali būti Direktyvos **|| .../.../EB ||** [kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos] **24 straipsnyje** nurodytas atstovas.
3. Įvertindamos vaiko interesus, valstybės narės glaudžiai bendradarbiauja tarpusavyje ir visų pirma tinkamai atsižvelgia į šiuos veiksnius:
 - a) šeimos susijungimo galimybes;
 - b) nepilnamečio gerovę ir socialinę raidą, ypač – į nepilnamečio etnines, religines, kultūrines sąsajas ir kalbų žinias;
 - c) saugumo ir apsaugos aspektus, ypač jei vaikui kyla grėsmė tapti prekybos žmonėmis auka;
 - d) nepilnamečio pažiūras, atsižvelgdamos į jo amžių ir brandą.

4. Valstybės narės ■ nustato nelydimų nepilnamečių šeimos narių arba kitų giminaičių, esančių valstybėse narėse, paieškos, ***prireikus, padedant tarptautinėms ir kitoms atitinkamoms organizacijoms***, procedūras. Gavusios tarptautinės apsaugos prašymą, jos kuo skubiau pradeda ieškoti nepilnamečio šeimos narių ar kitų giminaičių, kartu saugodamos svarbiausius jo interesus.
5. 34 straipsnyje nurodytoms kompetentingoms institucijoms, nagrinėjančioms su nelydimais nepilnamečiais susijusius prašymus, rengiami atitinkami mokymai apie specialius nepilnamečių poreikius.
6. ***Taikydamos šį reglamentą ir laikydamosi Direktyvos 2005/85/EB 17 straipsnyje nustatytų sąlygų, valstybės narės, siekdamos nustatyti nelydimų nepilnamečių amžių, gali atlikti medicininės apžiūras.***

Jei medicininės apžiūros jau atliekamos, valstybės narės užtikrina, kad jos vyktų prideramai ir kruopščiai, laikantis mokslinių ir etikos standartų.

III SKYRIUS

ATSAKINGOS VALSTYBĖS NARĖS NUSTATYMO KRITERIJAI

7 straipsnis Kriterijų hierarchija

1. Atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijai yra taikomi tokia tvarka, kokia jie pateikti šiame skyriuje.
2. Pagal šiame skyriuje įtvirtintus kriterijus atsakinga valstybė narė nustatoma atsižvelgiant į *esamą* padėtį tuo metu, kai prieglobsčio prašytojas pirmą kartą kuriai nors valstybei narei pateikė tarptautinės apsaugos prašymą.

8 straipsnis Nelydimi nepilnamečiai

1. Jei pareiškėjas yra nelydimas nepilnametis, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga ta valstybė narė, kurioje teisėtai yra jo šeimos narys, jei tai atitinka nepilnamečio interesus.

2. Kai pareiškėjas yra nelydimas nepilnametis, kitoje valstybėje narėje **neturintis šeimos narių, apibrėžtų 2 straipsnio i punkte, bet kitoje valstybėje narėje** turintis **kitą** teisėtai esantį giminaitį, galintį jį prižiūrėti, ta valstybė narė yra atsakinga už prašymo nagrinėjimą, jei tai atitinka nepilnamečio interesus.
3. Kai pareiškėjo šeimos narių arba jo kitų giminaičių teisėtai yra daugiau nei vienoje valstybėje narėje, už prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybė narė nustatoma atsižvelgiant į nepilnamečio interesus.
4. Nesant šeimos nario ar kito giminaičio, už prašymo nagrinėjimą yra atsakinga ta valstybė narė, kurioje nepilnametis yra pateikęs ■ tarptautinės apsaugos prašymą, jei tai atitinka nepilnamečio interesus.
5. || 2 ir 3 dalių įgyvendinimo sąlygas ir procedūras tvirtina Komisija. Šios priemonės, skirtos neesminėms šio reglamento nuostatomis iš dalies keisti, jį papildant, tvirtinamos pagal 41 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

9 straipsnis

Šeimos nariai, kuriems suteikta tarptautinė apsauga

Jei prieglobsčio prašytojas turi šeimos narį, kuriam leista kaip asmeniui, kuriam suteikta tarptautinė apsauga, gyventi kurioje nors valstybėje narėje, nepaisant to, ar ta šeima buvo anksčiau sukurta kilmės šalyje, ta valstybė narė ir yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, jei atitinkami asmenys tokį pageidavimą išreiškia raštu.

10 straipsnis

Šeimos nariai, kurie prašo tarptautinės apsaugos

Jei prieglobsčio prašytojas valstybėje narėje turi šeimos narį, dėl kurio tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo toje valstybėje narėje dar nepriimtas pirmas sprendimas iš esmės, ta valstybė narė ir yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, jei atitinkami asmenys tokį pageidavimą išreiškia raštu.

11 straipsnis

Priklausomi giminaičiai

1. Kai prieglobsčio prašytojas yra priklausomas nuo giminaičio pagalbos dėl nštumo ar naujagimio, sunkios ligos, didelės negalios ar senyvo amžiaus arba kai giminaitis dėl tų pačių priežasčių yra priklausomas nuo prieglobsčio prašytojo pagalbos, už prašymo nagrinėjimą atsakinga laikoma valstybė narė, kuri geriausiai tinka užtikrinti, kad tie asmenys liktų kartu arba susijungtų, jeigu šeimos ryšiai egzistavo kilmės šalyje ir atitinkami asmenys tokį pageidavimą išreiškė raštu. Nustatant geriausiai tinkančią valstybę narę, atsižvelgiama į svarbiausius atitinkamo asmens interesus, kaip antai priklausomo asmens galimybes keliauti.

2. Šio straipsnio 1 dalies įgyvendinimo sąlygas ir procedūras tvirtina Komisija. Šios priemonės, skirtos neesminėms šio reglamento nuostatomis iš dalies keisti, jį papildant, tvirtinamos pagal *41 straipsnio* 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

12 straipsnis Šeimos procedūra

Jei keli šeimos nariai tarptautinės apsaugos prašymus pateikia toje pačioje valstybėje narėje vienu arba panašiu metu, kad atsakingos valstybės narės nustatymo procedūros būtų atliekamos kartu, ir jei dėl šiame reglamente nustatytų kriterijų taikymo jie būtų išskirti, atsakinga valstybė narė nustatoma vadovaujantis šiomis nuostatomis:

- a) atsakomybė už visų šeimos narių tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą tenka tai valstybei narei, kuri pagal kriterijus yra atsakinga už didžiausio šeimos narių skaičiaus perėmimą savo žinion;
- b) jei tai netinka, atsakomybė tenka valstybei narei, kuri pagal kriterijus yra atsakinga už vyriausiojo iš šeimos narių pateikto prašymo nagrinėjimą.

13 straipsnis Teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų arba vizų išdavimas

1. Jei prieglobsčio prašytojas turi galiojantį teisę gyventi patvirtinantį dokumentą, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga tą dokumentą išdavusi valstybė narė.

2. Jei prieglobsčio prašytojas turi galiojančią vizą, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga tą vizą išdavusi valstybė narė, išskyrus atvejį, kai ta visa buvo išduota remiantis kitos valstybės narės *vardu ar* raštišku leidimu. Tokiu atveju už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga *ta kita* valstybė narė. Tais atvejais, kai kuri nors valstybė narė prieš išduodama vizą konsultuojasi su kitos valstybės narės centrine įstaiga, pirmiausia saugumo sumetimais, pastarosios atsakymas į paklausimą nėra raštiškas leidimas pagal šią nuostatą.
3. Jei prieglobsčio prašytojas turi daugiau kaip vieną galiojančią skirtingų valstybių narių išduotą teisę gyventi patvirtinantį dokumentą arba vizą, atsakomybę už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą valstybės narės prisiima tokia tvarka:
 - a) teisę gyventi patvirtinantį dokumentą išdavusi valstybė narė, suteikusi teisę būti ilgiausią laikotarpį, arba tais atvejais, kai galiojimo laikotarpiai yra vienodi, – valstybė narė, išdavusi teisę gyventi patvirtinantį dokumentą, kurio galiojimo laikas baigiasi paskiausiai;
 - b) tais atvejais, kai skirtingų valstybių išduotos vizos yra vienodos rūšies, – valstybė narė, išdavusi vizą, kurios galiojimo laikas baigiasi paskiausiai;
 - c) tais atvejais, kai vizos yra skirtingų rūšių, – valstybė narė, išdavusi ilgiausiai galiojančią vizą, arba tais atvejais, kai galiojimo laikas yra vienodas, – valstybė narė, išdavusi vizą, kurios galiojimo laikas baigiasi paskiausiai.

4. Jei prieglobsčio prašytojas turi tik vieną ar daugiau teisę gyventi patvirtinančių dokumentų, kurių galiojimo laikas yra pasibaigęs mažiau kaip prieš dvejus metus, arba vieną ar daugiau vizų, kurių galiojimo laikas yra pasibaigęs mažiau kaip prieš šešis mėnesius ir kurios leido jam faktiškai atvykti į valstybės narės teritoriją, šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalys taikomos tol, kol pareiškėjas nėra išvykęs iš valstybių narių *teritorijos*.

Jei prieglobsčio prašytojas turi vieną ar daugiau teisę gyventi patvirtinančių dokumentų, kurių galiojimo laikas yra pasibaigęs daugiau kaip prieš dvejus metus, arba vieną ar daugiau vizų, kurių galiojimo laikas yra pasibaigęs daugiau kaip prieš šešis mėnesius ir kurios leido jam faktiškai atvykti į valstybės narės teritoriją, ir jei jis neišvyko iš valstybių narių *teritorijos*, atsakinga yra valstybė narė, kurioje tarptautinės apsaugos prašymas yra pateiktas.

5. Tai, kad teisę gyventi patvirtinantis dokumentas arba viza buvo išduoti naudojantis netikra ar pasisavinta tapatybe arba pateikus padirbtus, suklastotus ar negaliojančius dokumentus, netrukdo atsakomybės priskirti juos išdavusiai valstybei narei. Tačiau teisę gyventi patvirtinantį dokumentą arba vizą išdavusi valstybė narė nėra atsakinga, jei ji gali nustatyti, kad sukčiaujama buvo jau po to dokumento arba vizos išdavimo.

14 straipsnis
Atvykimas ir (arba) buvimas

1. Kai remiantis tiesioginiais ar netiesioginiais įrodymais, apibūdintais *šio reglamento* 22 straipsnio 3 dalyje nurodytuose dviejuose sąrašuose, įskaitant Reglamento (EB) Nr. *.../...* [dėl sistemos EURODAC sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti *Reglamentą (EB) Nr. .../2009, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai*] III skyriuje nurodytus duomenis, nustatoma, kad prieglobsčio prašytojas neteisėtai kirto valstybės narės sieną, sausuma, jūra ar oru atvykdamas iš trečiosios šalies, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga ta valstybė narė, į kurią jis taip atvyko. *Tokios* atsakomybės nelieka praėjus 12 mėnesių nuo tokio neteisėto sienos kirtimo dienos.
2. Kai valstybė narė negali ar nebegali būti laikoma atsakinga pagal šio straipsnio 1 dalį, ir kai, remiantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytuose dviejuose sąrašuose apibūdintais tiesioginiais ar netiesioginiais įrodymais, nustatoma, kad prieglobsčio prašytojas – kuris į valstybių narių *teritoriją* atvyko neteisėtai arba kurio atvykimo aplinkybės negali būti nustatytos – prieš pateikdamas tarptautinės apsaugos prašymą ne mažiau kaip penkis mėnesius be pertraukos gyveno kurioje nors valstybėje narėje, ta valstybė narė ir yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą.

Jei pareiškėjas ne trumpiau kaip po penkis mėnesius yra gyvenęs keliose valstybėse narėse, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga ta valstybė narė, kurioje jis gyveno paskiausiai.

15 straipsnis
Bevizis atvykimas

1. Jei trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės atvyksta į valstybės narės, kurioje nereikalaujama, kad jis turėtų vizą, teritoriją, ta valstybė narė ir yra atsakinga už jo tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas principas netaikomas, jei trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės tarptautinės apsaugos prašymą pateikia kitoje valstybėje narėje, kurioje taip pat nereikalaujama, kad jis atvykimui į teritoriją turėtų vizą. *Tuo* atveju atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra *ta kita* valstybė narė.

16 straipsnis
Prašymo pateikimas oro uosto tarptautinio tranzito zonoje

Jei trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės tarptautinės apsaugos prašymą pateikia valstybės narės oro uosto tarptautinio tranzito zonoje, ta valstybė narė ir yra atsakinga už prašymo nagrinėjimą.

IV SKYRIUS

DISKRECINĖS IŠLYGOS

17 straipsnis Diskrecinės išlygos

1. Nukrypdama nuo 3 straipsnio 1 dalies, kiekviena valstybė narė, visų pirma dėl humanitarinių ir bendražmogiškų priežasčių, gali nuspręsti nagrinėti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės jai pateiktą tarptautinės apsaugos prašymą net tada, kai ji pagal šiame reglamente nustatytus kriterijus neatsako už tokį nagrinėjimą, jei pareiškėjas su tuo sutinka.

Tokiu atveju ta valstybė narė tampa atsakinga valstybe nare, apibūdinta šiame reglamente, ir prisiima su tokia atsakomybe susijusias pareigas. Prireikus ji apie tai praneša anksčiau buvusiai atsakingai valstybei narei, atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą atliekančiai valstybei narei arba valstybei narei, kurios buvo prašoma perimti pareiškėją savo žinion arba jį atsiimti, naudodamasi „DubliNet“ elektroninių ryšių tinklu, sukurtu pagal Reglamento (EB) Nr. 1560/2003 18 straipsnį.

Valstybė narė, kuri tampa atsakinga pagal šią dalį, nedelsdama praneša sistemai EURODAC, kad ji perėmė atsakomybę pagal Reglamento (EB) Nr. || .../... || [dėl sistemos EURODAC sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti *Reglamentą (EB) Nr. .../..., kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai*] 6 straipsnio 3 dalį.

2. Valstybė narė, kurioje buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas ir vykdoma atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra, gali bet kuriuo metu paprašyti kitos valstybės narės perimti savo žinion pareiškėją, kad suvienytų šeimos narius, taip pat kitus giminaičius dėl humanitarinių priežasčių, ypač vadovaudamasi šeimos ar kultūriniais motyvais, net jei *ta kita* valstybė narė nėra atsakinga pagal || 8–12 straipsniuose nustatytus kriterijus. Atitinkami asmenys turi duoti rašytinį sutikimą.

Prašymas perimti savo žinion turi apimti visą turimą prašančiosios valstybės narės medžiagą, kad prašoma valstybė narė galėtų tinkamai įvertinti situaciją.

Prašoma valstybė narė atlieka reikalingus patikrinimus nurodytoms humanitarinėms priežastims įvertinti ir per du mėnesius nuo prašymo gavimo dienos priima dėl jo sprendimą. Sprendime atsisakyti patenkinti prašymą nurodomos jį pagrindžiančios priežastys.

Tais atvejais, kai prašoma valstybė narė pritaria prašymui, jai pereina atsakomybė už prašymo nagrinėjimą.

V SKYRIUS

ATSAKINGOS VALSTYBĖS NARĖS PAREIGOS

18 straipsnis

Atsakingos valstybės narės pareigos

1. Valstybė narė, pagal šiame reglamente nustatytus kriterijus atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, įpareigojama:
 - a) 21, 22 ir 28 straipsniuose nustatytais sąlygomis perimti savo žinion pareiškėją, prašymą pateikusį kitoje valstybėje narėje;
 - b) 23, 24 ir 28 straipsniuose nustatytais sąlygomis atsiimti pareiškėją, kurio prašymas yra nagrinėjamas ir kuris pateikė prašymą kitoje valstybėje narėje arba be teisę gyventi patvirtinančio dokumento yra kitoje valstybėje narėje;
 - c) 23, 24 ir 28 straipsniuose nustatytais sąlygomis atsiimti pareiškėją, atsiėmusį nagrinėjamą prašymą ir pateikusį prašymą kitoje valstybėje narėje;
 - d) 23, 24 ir 28 straipsniuose nustatytais sąlygomis atsiimti trečiosios šalies pilietį arba asmenį be pilietybės, kurio prašymas buvo atmestas ir kuris pateikė prašymą kitoje valstybėje narėje arba be teisę gyventi patvirtinančio dokumento yra kitoje valstybėje narėje.

2. Atsakinga valstybė narė visais šio straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytais atvejais įvertina prašymą arba užbaigia pareiškėjo pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, apibrėžtą 2 straipsnio d punkte. Kai atsakinga valstybė narė nutraukia prašymo nagrinėjimą, pareiškėjui atsiėmus prašymą, ji atšaukia tą sprendimą ir užbaigia prašymo nagrinėjimą, apibrėžtą 2 straipsnio d punkte.

19 straipsnis Atsakomybės perleidimas

1. Jei valstybė narė pareiškėjui išduoda teisę gyventi patvirtinantį dokumentą, tai valstybei narei pereina 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos.
2. 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos nebetaikomos, kai už prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybė narė, paprašyta perimti žinion arba atsiimti pareiškėją arba kitą 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą asmenį, gali įrodyti, kad atitinkamas asmuo ne trumpiau kaip tris mėnesius yra išvykęs iš valstybės narės teritorijos, išskyrus atvejus, kai tas asmuo turi atsakingos valstybės narės išduotą galiojantį teisę gyventi patvirtinantį dokumentą.

Prašymas, pateiktas nesant tokių aplinkybių, laikomas nauju prašymu, dėl kurio pradedama atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra.

3. 18 straipsnio 1 dalies c ir d punktuose nurodytos pareigos nebetaikomos, kai už prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybė, paprašyta atsiimti pareiškėją arba kitą 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą asmenį, gali įrodyti, kad atitinkamas asmuo išvyko iš valstybės narės teritorijos pagal sprendimą dėl gražinimo arba išsiuntimo, kurį ji priėmė atsiėmus arba atmetus prašymą.

Po faktinio išsiuntimo pateiktas prašymas laikomas nauju prašymu, dėl kurio pradedama atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra.

VI SKYRIUS

PERĖMIMO SAVO ŽINION IR ATSIĖMIMO PROCEDŪROS

1 *skirsnis*

Procedūros pradžia

20 straipsnis

Procedūros pradžia

1. Pagal šį reglamentą atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra prasideda, kai tik valstybei narei pirmą kartą pateikiamas tarptautinės apsaugos prašymas.
2. Tarptautinės apsaugos prašymas laikomas pateiktu, kai į atitinkamos valstybės narės kompetentingas institucijas patenka užpildytas pareiškėjo pateiktas prašymo blankas arba valdžios institucijų parengtas pranešimas. Tais atvejais, kai prašymas pateikiamas ne raštu, laiko tarpas tarp ketinimo pareiškimo ir pranešimo parengimo turėtų būti kuo trumpesnis.
3. Pagal šį reglamentą nepilnamečio, kuris yra lydimas prieglobsčio prašytojo ir kuris atitinka 2 straipsnio 1 punkte nustatytą šeimos nario apibrėžtį, padėtis yra tokia pat, kaip ir jo tėvo, motinos arba globėjo padėtis, ir sprendimą dėl jo priima valstybė narė, atsakinga už to tėvo, motinos arba globėjo tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, net jeigu nepilnametis atskirai ir nėra prieglobsčio prašytojas, jei tai atitinka jo interesus. Ta pati nuostata taikoma vaikams, gimusiems prieglobsčio prašytojui atvykus į valstybių narių teritoriją, ir inicijuoti naujos jų perėmimo savo žinion procedūros nereikalaujama.

4. Tais atvejais, kai tarptautinės apsaugos prašymą valstybės narės kompetentingoms institucijoms pateikia pareiškėjas, esantis kitos valstybės narės teritorijoje, atsakingą valstybę narę nustato valstybė narė, kurios teritorijoje tas pareiškėjas yra. Valstybė narė, kuri gavo tą prašymą, nedelsdama praneša apie jį pastarajai valstybei narei, o ji tada pagal šį reglamentą yra laikoma valstybe nare, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas.

Apie šį perdavimą ir datą, kada jis įvyko, pareiškėjui pranešama raštu.

5. Prieglobsčio prašytoją, kuris atsakingos valstybės narės nustatymo metu atsiėmė pirmąjį kitoje valstybėje narėje pateiktą prašymą, yra kitoje valstybėje narėje ir joje pateikia tarptautinės apsaugos prašymą, laikydamasi 23, 24 ir 28 straipsniuose nustatytų sąlygų, atsiima valstybė narė, kuriai minėtas tarptautinės apsaugos prašymas buvo pateiktas pirmiausiai, kad būtų baigta už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra.

Šios pareigos nebelieka, kai valstybė narė, kurios prašoma užbaigti atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą, gali įrodyti, kad prieglobsčio prašytojas tuo metu yra ne trumpiau kaip trims mėnesiams išvykęs iš valstybių narių *teritorijos* arba iš kitos valstybės narės gavęs teisę gyventi patvirtinantį dokumentą.

Prašymas, pateiktas nesant tokių aplinkybių, laikomas nauju prašymu, dėl kurio pradedama atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra.

II skirsnis ||

Perėmimo savo žinion procedūros

21 straipsnis

Prašymo perimti savo žinion pateikimas

1. Jei valstybė narė, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, mano, kad už to prašymo nagrinėjimą yra atsakinga kita valstybė narė, ji gali kuo skubiau ir jokiū būdu ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo to prašymo pateikimo, kaip nustatyta 20 straipsnio 2 dalyje, dienos paprašyti, kad kita valstybė narė perimtų pareiškėją savo žinion.

Jei prašymas perimti pareiškėją savo žinion per *tuos* tris mėnesius nepateikiamas, atsakomybė už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą tenka valstybei, kurioje tas tarptautinės apsaugos prašymas buvo pateiktas.

2. Prašančioji valstybė narė gali prašyti skubaus atsakymo, jei tarptautinės apsaugos prašymas buvo pateiktas po to, kai asmeniui buvo neleista atvykti arba pasilikti, kai jis buvo sulaikytas už neteisėtą buvimą arba kai jam buvo įteiktas arba įvykdytas sprendimas dėl išsiuntimo ir (arba) kai prieglobsčio prašytojas yra sulaikytas.

Prašyme nurodoma, dėl kokių priežasčių reikalingas skubus atsakymas ir per kiek laiko tikimasi jo sulaukti. *Tas* laikotarpis yra ne trumpesnis kaip viena savaitė.

3. Abiem atvejais prašymas, kad kita valstybė narė perimtų pareiškėją savo žinion, pateikiamas standartiniame blanke, pridedami tiesioginiai ar netiesioginiai įrodymai, apibūdinti 22 straipsnio 3 dalyje nurodytuose dviejuose sąrašuose, ir (arba) svarbios ištraukos iš prieglobsčio prašytojo pareiškimo, leidžiančios prašomos valstybės narės valdžios institucijoms patikrinti, ar jos yra atsakingos pagal šiame reglamente nustatytus kriterijus.

Prašymų dėl prieglobsčio prašytojų perėmimo parengimo ir jų perdavimo procedūrų taisyklės yra patvirtinamos *pagal 41* straipsnio 2 dalyje *nurodytą reguliavimo procedūrą*.

22 straipsnis

Atsakymas į prašymą perimti savo žinion

1. Prašoma valstybė narė atlieka reikalingus patikrinimus ir sprendimą dėl prašymo perimti prieglobsčio prašytoją savo žinion pateikia per du mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.
2. Atliekant šiame reglamente nustatytą valstybės narės, atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo procedūrą naudojami tiesioginių ir netiesioginių įrodymų elementai.
3. *Laikantis 41 straipsnio 2 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros* sudaromi ir periodiškai peržiūrimi du sąrašai, pagal šiuos kriterijus nurodantys tiesioginių ir netiesioginių įrodymų elementus:
 - a) Tiesioginiai įrodymai:
 - i) tai oficialūs įrodymai, lemiantys atsakomybę pagal šį reglamentą, kol jie neatmetami tiesioginiais įrodymais įrodžius priešingą dalyką;
 - ii) valstybės narės *41 straipsnyje* numatytam komitetui pateikia įvairių rūšių administracinių dokumentų pavyzdžius pagal oficialių įrodymų sąrašė nustatytą tipologiją.

- b) Netiesioginiai įrodymai:
- i) tai orientacinio pobūdžio elementai, kurie, nors ir atmestini, tam tikrais atvejais pagal jiems priskiriamą įrodomąją vertę gali būti pakankami;
 - ii) jų įrodomoji vertė nustatant atsakomybę už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra nustatoma kiekvienu konkrečiu atveju.
4. Įrodymų neturėtų būti reikalaujama daugiau negu reikia, kad būtų tinkamai taikomas šis reglamentas.
 5. Nesant jokių oficialių įrodymų, prašoma valstybė narė savo atsakomybę pripažįsta, jei netiesioginiai įrodymai yra nuoseklūs, patikrinami ir pakankamai išsamūs, kad tiktų atsakomybei nustatyti.
 6. Tais atvejais, kai prašančioji valstybė narė prašo skubaus atsakymo pagal 21 straipsnio 2 dalį, prašoma valstybė narė visaip stengiasi laikytis prašomo termino. Išimtiniais atvejais, kai galima įrodyti, kad prašymo perimti pareiškėją savo žinion nagrinėjimas yra itin sudėtingas, prašoma valstybė narė gali duoti atsakymą praėjus prašomam terminui, bet visais atvejais per mėnesį. Esant tokiai situacijai, prašoma valstybė narė prašančiajai valstybei narei per ankščiau nustatytą laikotarpį turi pranešti apie savo sprendimą nukelti atsakymo pateikimo terminą vėlesniam negu buvo prašyta laikui.
 7. Tai, kad sprendimas nepriimamas per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą dviejų mėnesių laikotarpį ir per šio straipsnio 6 dalyje minėtą vieno mėnesio laikotarpį, prilygsta prašymo priėmimui ir reiškia pareigą perimti asmenį savo žinion, taip pat pareigą susitarti dėl konkrečios *priėmimo* tvarkos.

III skirsnis

Prašymų atsiimti procedūros

23 straipsnis

Prašymo atsiimti pateikimas

1. Kai valstybė narė, kurioje pateiktas kitas tarptautinės apsaugos prašymas arba kurios teritorijoje pareiškėjas arba kitas 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytas asmuo yra be teisę gyventi patvirtinančio dokumento, mano, kad kita valstybė narė atsakinga pagal 20 straipsnio 5 dalį ir 18 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktus, ji gali paprašyti kitos valstybės narės tą asmenį atsiimti.
2. Gavus kitą tarptautinės apsaugos prašymą, prašymas atsiimti atitinkamą asmenį pateikiamas kuo skubiau, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per *vieną mėnesį* nuo pranešimo apie pirštų atspaudų atitiktį sistemoje EURODAC gavimo pagal Reglamento (EB) Nr. ||.../... || [dėl sistemos EURODAC sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti *Reglamentą (EB) Nr. .../..., kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai*] 6 straipsnio 6 dalį.

Jeigu prašymas atsiimti pareiškėją, kuris pateikė kitą tarptautinės apsaugos prašymą, grindžiamas ne iš sistemos EURODAC gautais duomenimis, o kitais įrodymais, jis per tris mėnesius nuo tarptautinės apsaugos prašymo pateikimo, kaip apibrėžta 20 straipsnio 2 dalyje, siunčiamas prašomai valstybei narei.

3. Kai kitas tarptautinės apsaugos prašymas nepateiktas ir tuo atveju, kai prašančioji valstybė narė nusprendžia atlikti paiešką sistemoje EURODAC pagal Reglamento (EB) Nr. ||.../... || [dėl sistemos EURODAC sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti *Reglamentą (EB) Nr. .../...*, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai] 13 straipsnį, prašymas atsiimti atitinkamą asmenį pateikiamas kuo skubiau, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per **vieną mėnesį** nuo pranešimo apie pirštų atspaudų atitiktį sistemoje EURODAC gavimo, vadovaujantis minėto reglamento 13 straipsnio 4 dalimi.

Jei prašymas atsiimti asmenį grindžiamas ne iš sistemos EURODAC gautais duomenimis, o kitais įrodymais, jis per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią prašančioji valstybė narė sužinojo, kad kita valstybė narė gali būti atsakinga už atitinkamą asmenį, siunčiamas prašomai valstybei narei.

4. Kai prašymas atsiimti pareiškėją ar kitą 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą asmenį nepateikiamas per šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus terminus, atsakomybė už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą tenka valstybei narei, kurioje buvo pateiktas kitas prašymas arba kurios teritorijoje yra asmuo be teisę gyventi patvirtinančio dokumento.
5. Prašymas atsiimti pareiškėją arba kitą 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą asmenį pateikiamas standartiniame blanke, pridėdant tiesioginius ar netiesioginius įrodymus ir (arba) svarbias ištraukas iš prieglobsčio prašytojo pareiškimo, leidžiančius prašomos valstybės narės institucijoms patikrinti, ar jos yra atsakingos.

Įrodinėjimo ir įrodymų pateikimo bei jų aiškinimo taisyklės ir prašymų parengimo bei jų perdavimo procedūros patvirtinamos *pagal 41 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą*.

24 straipsnis

Atsakymas į prašymą atsiimti

1. Prašoma valstybė narė atlieka reikalingus patikrinimus ir kuo skubiau, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos, priima sprendimą dėl prašymo atsiimti atitinkamą asmenį. Jei prašymas yra grindžiamas duomenimis, gautais iš sistemos EURODAC, *tas* terminas sutrumpinamas iki dviejų savaičių.
2. Nesiėmus veiksmų per 1 dalyje nustatytą vieno mėnesio ar dviejų savaičių laikotarpį, laikoma, kad su prašymu sutinkama ir priisiimama pareiga atsiimti atitinkamą asmenį, taip pat pareiga pasirūpinti tinkamomis *priėmimo* sąlygomis.

IV skirsnis

Procedūrinės garantijos

25 straipsnis

Pranešimas apie sprendimą dėl perdavimo

1. Jei prašoma valstybė narė sutinka pareiškėją arba kitą 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti, prašančioji valstybė narė praneša atitinkamam asmeniui apie sprendimą perduoti jį atsakingai valstybei narei ir prirėikus nenagrėnėti jo tarptautinės apsaugos prašymo. Toks pranešimas pateikiamas raštu ta kalba, kurią, kaip galima pagrėstai manyti, *pareiškėjas* supranta ***arba galima pagrėstai manyti, kad supranta***, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašomos valstybės narės atsakymo gavimo.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minėtame sprendime išdėstomi motyvai, kuriais jis yra grindžiamas, ir pateikiamas pagrindinių procedūros etapų, kuriuos užbaigus priimamas sprendimas, aprašymas. Sprendime nurodoma informacija, kokiomis teisės gynimo priemonėmis ir per kiek laiko galima naudotis, taip pat informacija apie asmenis arba organizacijas, kurios gali suteikti konkrečią teisinę pagalbą ir (arba) atstovauti asmeniui. Jame taip pat nurodomas perdavimo vykdymo terminas ir prireikus pateikiama informacija apie tai, kur ir kada atitinkamas asmuo turėtų atvykti, jei jis į atsakingą valstybę narę keliauja savarankiškai. Nustatomi tokie perdavimo vykdymo terminai, kad asmuo turėtų pakankamai laiko pasinaudoti teisės gynimo priemonėmis pagal 26 straipsnį.

26 straipsnis

Teisės gynimo priemonės

1. Pareiškėjas arba kitas 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytas asmuo turi teisę į veiksmingas teisės gynimo priemones ir gali pateikti teismui skundą dėl 25 straipsnyje nurodyto sprendimo dėl perdavimo faktinių ir teisinių pagrindų peržiūrėjimo.
2. Valstybės narės numato pakankamą laiko tarpą, per kurį atitinkamas asmuo gali įgyvendinti savo teisę į veiksmingą teisinę gynybą pagal šio straipsnio 1 dalį.

Šį laiko tarpą sudaro ne mažiau nei 10 darbo dienų nuo pranešimo datos, nurodytos 25 straipsnio 1 dalyje.

3. Jei 25 straipsnyje nurodytas sprendimas dėl perdavimo peržiūrimas teisme, šio straipsnio 1 dalyje minima institucija kuo skubiau, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per *penkias* darbo dienas nuo skundo pateikimo dienos *ar nuo peržiūros taikymo suinteresuoto asmens prašymu arba, jei tokio prašymo nepateikta, ex officio* nusprendžia, ar atitinkamas asmuo, laukdamas skundo nagrinėjimo rezultatų, gali likti tos valstybės narės teritorijoje.
4. Kol nepriimtas šio straipsnio 3 dalyje nurodytas sprendimas, asmuo negali būti perduodamas. Sprendime neleisti atitinkamam asmeniui tos valstybės narės teritorijoje laukti skundo nagrinėjimo rezultatų išdėstomi motyvai, kuriais jis grindžiamas.
5. Valstybės narės užtikrina atitinkamiems asmenims galimybę naudotis teisine pagalba ir (arba) turėti atstovą, o prireikus gauti kalbinę pagalbą.
6. Valstybės narės užtikrina, *kad, pateikus prašymą, būtų suteikta būtina nemokama teisinė pagalba ir (arba) paskirtas atstovas, remiantis Direktyvos 2005/85/EB 15 straipsnio 3–6 dalimis.*

Teisinės pagalbos suteikimo ir (arba) atstovo paskyrimo tvarka nustatoma nacionalinės teisės aktuose.

V skirsnis ||

Sulaikymas perdavimo tikslais

27 straipsnis Sulaikymas

1. Valstybės narės negali sulaikyti asmens vien dėl to, kad jis pateikė tarptautinės apsaugos prašymą pagal Direktyvą 2005/85/EB.
2. Nepažeidžiant Direktyvos ||.../.../EB|| [kuria nustatomos minimalios prieglobsčių prašytojų priėmimo normos] 8 straipsnio 2 dalies, kai, įvertinus kiekvieną konkretų atvejį, tikslinga || , valstybės narės gali sulaikyti prieglobsčio prašytoją arba kitą *šio reglamento* 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą asmenį, dėl kurio priimamas sprendimas perduoti atsakingai valstybei narei, ***administraciniame centre, kuris nėra laikomas sulaikymo centru***, tik tada, ***jei kitos švelnesnės prievartos priemonės negali būti veiksmingos, ir tik tada***, kai kyla rizika, kad jis pasislėps.
3. Vertindamos galimybę šio straipsnio 2 dalies tikslais taikyti švelnesnes prievartos priemones, valstybės narės svarsto sulaikymo alternatyvas, kaip antai: įpareigojimas reguliariai registruotis institucijose, užstatas, pasižadėjimas neišvykti arba kita priemonė, užkertanti kelią pasislėpimo rizikai.
4. Sulaikyti pagal šio straipsnio 2 dalį galima tik nuo momento, kai vadovaujantis 25 straipsniu atitinkamam asmeniui pranešama apie sprendimą perduoti atsakingai valstybei narei, iki asmens perdavimo atsakingai valstybei narei.
5. Sulaikyti pagal šio straipsnio 2 dalį nurodoma kuo trumpesniai laikui. Sulaikymas negali trukti ilgiau nei pagrįstai būtina reikalaujamoms administracinėms perdavimo procedūroms atlikti.

6. Sulaikyti pagal šio straipsnio 2 dalį nurodo teismo institucija. Skubiais atvejais sprendimą sulaikyti gali priimti administracinės institucijos; jį per 72 valandas nuo sulaikymo pradžios patvirtina teismo institucija. Kai teismo institucija mano, kad asmuo sulaikytas neteisėtai, jis nedelsiant paleidžiamas.
7. Sulaikyti pagal šio straipsnio 2 dalį nurodoma raštu, išdėstant faktinius ir teisinius pagrindus, visų pirma nurodant priežastis, dėl kurių manoma, jog kyla ■ rizika, kad atitinkamas asmuo pasislėps, bei sulaikymo trukmę.

Sulaikytam asmeniui nedelsiant pranešama apie sulaikymo priežastis, numatytą sulaikymo trukmę ir nacionalinės teisės aktuose nustatytą nurodymo sulaikyti apskundimo tvarką ta kalba, kurią ■ jis supranta arba pagrįstai galima manyti, kad supranta.

8. Kiekvienu ■ sulaikymo pagal šio straipsnio 2 dalį atveju, teismo institucija atitinkamo asmens prašymu arba ex ■ officio pagrįstais laiko tarpais peržiūri sulaikymo trukmę. Sulaikymas negali būti pratęsimas nepagrįstai ilgam laikui.
9. Sulaikymo pagal šio straipsnio 2 dalį atveju valstybės narės užtikrina galimybę nemokamai gauti teisinę pagalbą ir (arba) atstovą, kai atitinkamas asmuo neturi tam reikalingų lėšų.

Teisinės pagalbos suteikimo ir (arba) atstovo paskyrimo tvarka tokiais atvejais nustatoma nacionalinės teisės aktuose.

10. Nepilnamečiai negali būti sulaikomi, išskyrus atvejus, kai tai daroma jų labui, kaip nurodyta šio Reglamento **6 straipsnio 3 dalyje**, ir įvertinus jų asmeninę padėtį pagal Direktyvos ■.../.../EB ■ [kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos] 11 straipsnio 5 dalį.

11. Nelydimi nepilnamečiai niekada negali būti sulaikomi.
12. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį sulaikytiems prieglobsčio prašytojams būtų taikomos tokios pat priėmimo sąlygos, kokios numatytos sulaikytiems pareiškėjams visų pirma Direktyvos ||.../.../EB|| [kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos] 10 ir 11 straipsniuose.

VI skirsnis ||

Perdavimas

28 straipsnis

Sąlygos ir terminai

1. Pareiškėjas arba kitas 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytas asmuo iš prašančiosios valstybės narės atsakingai valstybei narei perduodamas pagal prašančiosios valstybės narės nacionalinės teisės aktus, atitinkamoms valstybėms narėms pasikonsultavus, kiek praktiškai įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kitos valstybės narės prašymo atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti gavimo arba nuo galutinio sprendimo dėl skundo ar peržiūrėjimo priėmimo, jei sprendimo vykdymas buvo sustabdytas pagal 26 straipsnio 3 dalį.

Jei reikia, prašančioji valstybė narė prieglobsčio prašytojui išduoda *laissez passer*, kuris turi būti *pagal 41 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą* patvirtintos formos.

Atsakinga valstybė narė prašančiajai valstybei narei praneša, kad atitinkamas asmuo tikrai atvyko arba kad jis nustatytu laiku neatvyko.

2. Tais atvejais, kai perdavimas per šešis mėnesius neįvyksta, atsakinga valstybė narė atleidžiama nuo pareigos atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti, o atsakomybė pereina prašančiajai valstybei narei. *Tas* terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip iki vienerių metų, jei perdavimas negalėjo įvykti dėl atitinkamo asmens įkalinimo, arba ne ilgiau kaip iki 18 mėnesių, jei atitinkamas asmuo slapstosi.
3. Jei asmuo perduotas klaidingai arba jei buvo patenkintas skundas dėl sprendimo perduoti asmenį peržiūrėjimo po to, kai asmuo buvo perduotas, perdavusi valstybė narė nedelsdama tą asmenį priima atgal.
4. Komisija gali priimti papildomas prieglobsčio prašytojų perdavimo taisykles. Šios priemonės, skirtos neesminėms šio reglamento nuostatomis iš dalies keisti, jį papildant, tvirtinamos pagal 41 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

29 straipsnis Perdavimo išlaidos

1. Pareiškėjo arba kito 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyto asmens perdavimo atsakingai valstybei narei išlaidas padengia perduodančioji valstybė narė.
2. Kai atitinkamas asmuo turi būti grąžinamas į valstybę narę dėl to, kad buvo perduotas klaidingai arba buvo patenkintas skundas dėl sprendimo perduoti asmenį peržiūrėjimo po to, kai asmuo buvo perduotas, pirmąjį perdavimą atlikusi valstybė narė padengia atitinkamo asmens grąžinimo į jos teritoriją išlaidas.

3. Nereikalaujama, kad pagal šį reglamentą perduotini asmenys padengtų perdavimo išlaidas.
4. Laikantis *41 straipsnio* 2 dalyje nurodytos *reguliavimo procedūros* gali būti priimamos papildomos taisyklės, reglamentuojančios siunčiančiosios valstybės narės pareigą padengti perdavimo išlaidas.

30 straipsnis

Keitimasis svarbia informacija prieš perdavimą

1. Perduodančioji valstybė narė visais atvejais informuoja priimančiąją valstybę narę, ar asmuo atitinka perdavimo reikalavimus. Perduodami tik reikalavimus atitinkantys asmenys.
2. Perduodančioji valstybė narė praneša atsakingai valstybei narei tokius atitinkamo perduotino pareiškėjo asmens duomenis, kurie yra tinkami, svarbūs ir būtini užtikrinti, kad atsakingos valstybės narės kompetentingos prieglobsčio institucijos gebės suteikti pareiškėjui tinkamą pagalbą, įskaitant būtinąją medicinos pagalbą, ir nuosekliai garantuos apsaugą bei šiuo reglamentu ir Direktyva ||.../.../EB|| [kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos] suteiktas teises. Ši informacija perduodama kuo anksčiau, bet ne vėliau kaip per septynias darbo dienas prieš perdavimą, nebent valstybė narė apie tai sužino vėliau.
3. Valstybės narės visų pirma keičiasi šia informacija:
 - a) priimančiojoje valstybėje esančių šeimos narių arba kitų giminaičių (jei tokių esama) kontaktiniais duomenimis;

- b) nepilnamečių atveju – informacija apie jų išsilavinimo lygį;
 - c) informacija apie pareiškėjo amžių;
 - d) kita informacija, kurią siunčiančioji valstybė narė laiko svarbia || pareiškėjo teisėms apsaugoti ir specialiesiems poreikiams patenkinti.
4. Siekiant visų pirma neįgaliems asmenims, vyresnio amžiaus žmonėms, nėščioms moterims, nepilnamečiams, asmenims, patyrusiems kankinimus, prievartą arba kitos sunkios formos psichologinį, fizinį ar seksualinį smurtą, suteikti sveikatos priežiūros arba gydymo paslaugas, perduodančioji valstybė narė praneša informaciją apie specialiuosius perduotinių asmenų poreikius, kuri kai kuriais atvejais gali apimti duomenis apie perduotino pareiškėjo fizinę bei dvasinę būklę. Atsakinga valstybė narė užtikrina, tie specialieji poreikiai būtų tinkamai patenkinami, visų pirma teikiant būtinąją pirminę sveikatos priežiūrą.
5. Bet kokią šio straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją perduodanti valstybė narė praneša atsakingai valstybei narei tik gavusi aiškų pareiškėjo ir (arba) jo atstovo sutikimą arba jei tai būtina svarbiausiems individo arba kito asmens, negalinčio fiziškai arba teisiškai duoti savo sutikimo, interesams apginti. Įvykdžius perdavimą, perduodančioji valstybė narė || informaciją nedelsdama ištrina.
6. Asmens sveikatos duomenis tvarko tik sveikatos priežiūros specialistai, kurie pagal nacionalinės teisės nuostatas arba nacionalinių kompetentingų įstaigų priimtas taisykles įpareigoti saugoti *medicininį konfidencialumą*, arba kiti asmenys, kuriems taikoma atitinkama pareiga saugoti paslaptį. *Tokiems* sveikatos priežiūros specialistams ir asmenims, gaunantiems bei tvarkantiems || informaciją, rengiami atitinkami medicininiai ir tinkamo slaptų asmens sveikatos duomenų tvarkymo mokymai.

7. Vadovaujantis šiuo straipsniu, informacija keičiasi „DubliNet“ elektroniniu ryšių tinklu || tik Komisijai pagal šio reglamento 34 straipsnį nurodytos institucijos. Pagal šio reglamento 34 straipsnį nurodytos institucijos taip pat patikslina, kokie sveikatos priežiūros specialistai turi teisę tvarkyti šio straipsnio 4 dalyje minimą informaciją. Informacija, kuria buvo pasikeista, gali būti naudojama tik šio straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytiems tikslams.
8. Valstybių narių informacijos keitimuisi palengvinti pagal 41 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą priimama standartinė duomenų perdavimo pagal šį straipsnį forma.
9. Šiame straipsnyje nurodytam keitimuisi informacija taikomos 33 straipsnio 8–12 dalyse nustatytos taisyklės.

31 straipsnis

Perdavimų vykdymo būdas

1. ***Perdavimą vykdanči valstybė narė skatina perdavimą laisva asmens valia, pateikdama atitinkamą informaciją pareiškėjui.***
2. ***Jei asmens perdavimas atsakingai valstybei narei atliekamas prižiūrint išvykimą arba lydint, valstybės narės užtikrina, kad toks perdavimas vyktų humaniškai, besąlygiškai laikantis pagrindinių teisių ir nepažeidžiant asmens orumo.***

VII skirsnis ||

Laikinas perdavimo sustabdymas

32 straipsnis

Laikinas perdavimo sustabdymas

1. Kai valstybėje narėje susiklosto ypač sudėtinga padėtis, kelianti itin didelių sunkumų jos priėmimo pajėgumams, prieglobsčio sistemai arba infrastruktūrai, o tarptautinės apsaugos prašytojų perdavimas pagal šį reglamentą tai valstybei narei dar labiau pasunkintų padėtį, ta valstybė narė gali prašyti sustabdyti perdavimą.

Prašymas teikiamas Komisijai. Prašyme pateikiami motyvai, kuriais jis grindžiamas, visų pirma ši informacija:

- a) išsamus ypač sudėtingos padėties, keliančios itin didelių sunkumų prašančiosios valstybės narės priėmimo pajėgumams, prieglobsčio sistemai ar infrastruktūrai, aprašymas ir svarbūs statistiniai duomenys bei patvirtinamieji įrodymai;
- b) pagrįsta galimo padėties kitimo artimiausiu laikotarpiu prognozė;
- c) pagrįstas kitų sunkumų, kurių tarptautinės apsaugos prašytojo perdavimas pagal šį reglamentą galėtų papildomai kelti prašančiosios valstybės narės priėmimo pajėgumams, prieglobsčio sistemai arba infrastruktūrai, paaiškinimas ir svarbūs statistiniai duomenys bei kiti patvirtinamieji įrodymai.

2. Jei Komisija mano, kad tam tikroje valstybėje narėje susiklosčiusios aplinkybės gali tarptautinės apsaugos prašytojo apsaugos lygį paveikti taip, kad šis neatitiks Bendrijos teisės aktų reikalavimų, visų pirma Direktyvos ||.../.../EB|| /kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos/, ■ Direktyvos 2005/85/EB *ir Direktyvos 2004/83/EB nuostatų*, ji šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka gali nuspręsti sustabdyti visų prašytojų perdavimą pagal šį reglamentą atitinkamai valstybei narei.
3. Jei valstybei narei kyla abejonių, ar kitoje valstybėje narėje susiklosčiusios aplinkybės negali tarptautinės apsaugos prašytojo apsaugos lygio paveikti taip, kad šis neatitiks Bendrijos teisės aktų reikalavimų, visų pirma Direktyvos ||.../.../EB|| /kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos/, ■ Direktyvos 2005/85/EB *ir Direktyvos 2004/83/EB nuostatų*, ji gali paprašyti sustabdyti visų pareiškėjų perdavimą pagal šį reglamentą atitinkamai valstybei narei.

Tas prašymas teikiamas Komisijai. Prašyme nurodomi motyvai, kuriais jis grindžiamas, ir išsami informacija apie padėtį atitinkamoje valstybėje narėje, pabrėžiant galimą Bendrijos teisės aktų, visų pirma Direktyvos ||.../.../EB|| /kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos/, ■ Direktyvos 2005/85/EB *ir Direktyvos 2004/83/EB nuostatų*, neatitikimą.

4. Gavusi prašymą pagal šio straipsnio 1 arba 3 dalį arba savo iniciatyva pagal šio straipsnio 2 dalį Komisija gali nuspręsti sustabdyti visų pareiškėjų perdavimą pagal šį reglamentą atitinkamai valstybei narei. Toks sprendimas priimamas kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo. Sprendime dėl sustabdymo išdėstomi motyvai, kuriais jis yra grindžiamas, visų pirma šį informacija:

- a) visų svarbių valstybėje narėje susiklosčiusių aplinkybių, dėl kurių asmenų perdavimas galėtų būti sustabdomas, įvertinimas;
 - b) perdavimo sustabdymo galimo poveikio kitoms valstybėms narėms įvertinimas;
 - c) data, kada siūloma sustabdyti asmenų perdavimą;
 - d) ypatingos su tokiu sustabdymu susijusios aplinkybės;
 - e) ***priemonių, kriterijų ir tvarkaraščių, kurie bus nustatyti siekiant įvertinti pažangą, sprendžiant pagal a punktą nustatytą padėtį, požymius.***
5. Komisija praneša Tarybai ir valstybėms narėms apie sprendimą sustabdyti visų pareiškėjų perdavimą pagal šį reglamentą atitinkamai valstybei narei. Bet kuri valstybė narė per vieną mėnesį nuo pranešimo gavimo gali perduoti Komisijos sprendimą Tarybai svarstyti. Taryba per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai valstybė narė jai perdavė svarstyti sprendimą, kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti kitaip.
6. Komisijai priėmus sprendimą sustabdyti asmenų perdavimą tam tikrai valstybei narei, kitos valstybės narės, kuriose yra pareiškėjai, kurių perdavimas buvo sustabdytas, yra atsakingos už tų asmenų tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą.
- Sprendime sustabdyti asmenų perdavimą tam tikrai valstybei narei tinkamai atsižvelgiama į būtinybę užtikrinti nepilnamečių apsaugą ir šeimos vientisumą.
7. Sprendime sustabdyti asmenų perdavimą pagal šio straipsnio 1 dalį tam tikrai valstybei narei pagrindžiama būtinybė teikti pagalbą neatidėliotinoms priemonėms, nustatytoms Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 573/2007/EB¹ 5 straipsnyje, kai gautas tos valstybės narės pagalbos prašymas.

¹ OL L 144, 2007 6 6, p. 1.

8. ***Valstybė narė, nurodyta 1–3 dalyse, veiksmingai ir laiku imasi priemonių siekdama ištaisyti padėtį, dėl kurios laikinai sustabdyti perdavimai.***
9. Asmenų perdavimas gali būti sustabdomas ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui. Jei priežastys, dėl kurių taikomos tokios priemonės, po šešių mėnesių neišnyksta, Komisija šio straipsnio 1 dalyje nurodytos || valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva gali nuspręsti pratęsti priemonių taikymą dar šešiams mėnesiams. ***Taip pat taikomos 5 dalies nuostatos.***
10. Nė viena šio straipsnio nuostata negali būti suprantama kaip leidžianti valstybėms narėms nukrypti nuo jų bendros pareigos imtis visų tinkamų – bendrų ar specialių – priemonių iš Bendrijos prieglobsčio teisės aktų, visų pirma šio reglamento, Direktyvos || .../.../EB || [kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos] ir Direktyvos 2005/85/EB, kylantiems įsipareigojimams įgyvendinti.
11. ***Remiantis Komisijos pasiūlymu Europos Parlamentui ir Tarybai ir vadovaujantis Sutarties 251 straipsnyje nustatyta tvarka, patvirtinamos visoms valstybėms narėms privalomos priemonės siekiant užtikrinti veiksmingą paramą toms valstybėms narėms, kurių nacionalinės sistemos susiduria su konkrečiais ir neproporcingais sunkumais, visų pirma dėl jų geografinės ir demografinės padėties. Šios priemonės įsigalioja ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d. ir jose bet kuriuo atveju nustatoma:***
- a) ***pareigūnų iš kitų valstybių narių komandiravimas pasitelkiant Europos prieglobsčio paramos tarnybą, kurie padėtų valstybėms narėms, kurioms kyla ypatingų sunkumų ir kuriose pareiškėjai negali pasinaudoti tinkamais apsaugos standartais;***

- b) *sistema, skirta perskirstyti tarptautinės apsaugos gavėjus iš vienos valstybės narės, kurioje susiduriama su ypatingais ir neproporcingais sunkumais, į kitą, konsultuojantis su Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaro tarnyba ir užtikrinant, kad perkėlimas vyktų nesavavališkai, skaidriai ir aiškiai.*
12. *Įsigaliojus 11 dalyje nurodytoms priemonėms, šis straipsnis nustoja galioti, ir tai įvyksta ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d.*
13. *Komisija, atlikdama 42 straipsnyje nurodytą stebėseną ir vertinimą, peržiūri šio straipsnio taikymą ir ne vėliau kaip 2011 m. birželio 30 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą. Šioje ataskaitoje Komisija įvertina, ar yra pagrindo pratęsti šio straipsnio taikymą po 2011 m. gruodžio 31 d. Jei Komisija mano, kad tai daryti tinkama, ji pateikia pasiūlymą dėl tokio pratęsimo Europos Parlamentui ir Tarybai, vadovaudamasi Sutarties 251 straipsnyje nustatyta tvarka.*

VII SKYRIUS

ADMINISTRACINIS BENDRADARBIAVIMAS

33 straipsnis

Dalijimasis informacija

1. Kiekviena valstybė narė bendradarbiauja su kitomis valstybėmis narėmis, pranešdama to prašančiai valstybei narei apie prieglobsčio prašytoją tokius asmens duomenis, kurie yra tinkami, svarbūs ir tikrai būtini:
 - a) nustatyti už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingą valstybę narę;
 - b) tarptautinės apsaugos prašymui išnagrinėti;
 - c) atlikti bet kurią iš šio reglamento kylantį įsipareigojimą.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija gali būti tik:
 - a) pareiškėjo ir atitinkamais atvejais – jo šeimos narių asmens duomenys (vardas ir pavardė bei atitinkamais atvejais – buvusi pavardė; pravardės ir slapyvardžiai; esama ir buvusi pilietybė; gimimo data ir vieta);
 - b) asmens tapatybę patvirtinantys ir kelionės dokumentai (nuorodos, galiojimas, išdavimo data, išdavusi institucija, išdavimo vieta ir kt.);

- c) kita informacija, reikalinga pareiškėjo asmens tapatybei nustatyti, įskaitant pirštų atspaudus, tvarkomus pagal Reglamentą (EB) Nr. ||.../.../|| [dėl sistemos EURODAC sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti *Reglamentą (EB) Nr. .../..., kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai*];
 - d) gyvenamosios vietos ir kelionės maršrutai;
 - e) valstybės narės išduoti teisę gyventi patvirtinantys dokumentai ar vizos;
 - f) vieta, kurioje buvo pateiktas prašymas;
 - g) bet kurio ankstesnio tarptautinės apsaugos prašymo pateikimo data, dabartinio prašymo pateikimo data, nagrinėjimo stadija ir sprendimas, jei priimtas.
3. Be to, jei tai būtina tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo tikslais, atsakinga valstybė narė gali prašyti kitos valstybės narės leisti sužinoti, kuo prieglobsčio prašytojas motyvuoja savo prašymą ir atitinkamais atvejais – bet kokių pareiškėjo atžvilgiu priimtų sprendimų motyvus. Valstybė narė gali atsisakyti atsakyti į jai pateiktą prašymą, jei perdavus tokią informaciją *galėtų* būti pakenkta esminiems valstybės narės interesams arba susijusių ar kitų asmenų laisvių ir pagrindinių teisių apsaugai. Visais atvejais prašoma informacija perduodama prašomai valstybei narei gavus raštišką tarptautinės apsaugos prašytojo sutikimą. *Tokiu* atveju pareiškėjas turi žinoti, dėl kokios informacijos jis duoda susitikimą.

4. Kiekvienas informacijos prašymas siunčiamas tik gavus konkretų tarptautinės apsaugos prašymą. Jame išdėstomi motyvai, kuriais jis grindžiamas, ir tais atvejais, kai ji yra reikalinga, kad būtų patikrinta, ar yra kriterijus, galintis nustatyti prašomos valstybės narės atsakomybę, nurodoma, kokiais įrodymais, įskaitant svarbią iš patikimų šaltinių gautą informaciją apie prieglobsčio prašytojų patekimo į valstybių narių *teritoriją* būdus ir priemones, arba kokia konkrečia ir patikrinama pareiškėjo pareiškimo dalimi ji yra grindžiama. Sutariama, kad tokia svarbi informacija iš patikimų šaltinių nėra savaime pakankama atsakomybei ir valstybės narės kompetencijai pagal šį reglamentą nustatyti, bet ji gali padėti įvertinti kitus su konkrečiu prieglobsčio prašytoju susijusius požymius.
5. Prašoma valstybė narė turi atsakyti per keturias savaites. Bet koks pavėluotas atsakymas tinkamai pagrindžiamas. Jei prašomai valstybei narei, kuri nesilaikė ilgiausio nustatyto termino, atlikus tyrimą, paaiškėja, kad ji atsakinga, ta valstybė narė negali remtis tuo, kad baigėsi 21 ir 23 straipsniuose nurodyti terminai, nenorėdama patenkinti prašymo asmenį perimti savo žinion arba atsiimti.
6. Toks pasikeitimas informacija vyksta valstybės narės prašymu tik tarp valdžios institucijų, apie kurių paskyrimą kiekviena valstybė narė yra pranešusi Komisijai pagal 34 straipsnio 1 dalį.
7. Informacija, kuria buvo pasikeista, gali būti naudojama tik šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems tikslams. Kiekvienoje valstybėje narėje tokia informacija, atsižvelgiant į jos rūšį ir ją gaunančios institucijos įgaliojimus, gali būti perduota tik valdžios institucijoms ir teismams bei specializuotiems teismams, kuriems yra pavesta:
 - a) nustatyti už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingą valstybę narę;

- b) nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą;
 - c) atlikti bet kurią iš šio reglamento kylantį įsipareigojimą.
8. Informaciją teikianti valstybė narė užtikrina, kad ji būtų tiksli ir naujausia. Jei pasirodo, kad ši valstybė narė pateikė informaciją, kuri yra netiksli arba kuri neturėjo būti teikiama, gaunančiosioms valstybėms narėms apie tai nedelsiant pranešama. Jos įpareigojamos ištaisyti tokią informaciją arba ją panaikinti.
9. Prieglobsčio prašytojas turi teisę paprašęs būti informuotas apie visus tvarkomus duomenis apie jį.
- Jei jis nustato, kad *duomenys* yra *tvarkomi* pažeidžiant šį reglamentą ar Direktyvą 95/46/EB, ypač dėl to, kad *jie* yra *neišsamūs* ar *netikslūs*, jis turi teisę reikalauti *juos* ištaisyti arba panaikinti.
- Duomenis ištaisanti arba panaikinanti valdžios institucija atitinkamai praneša informaciją perduodančiai ar gaunančiai valstybei narei.
- Prieglobsčio prašytojas turi teisę pateikti skundą valstybės narės, kuri atsisakė suteikti galimybę susipažinti su duomenimis arba pataisyti ar panaikinti su juo susijusius duomenis, kompetentingai institucijai arba teismui.
10. Kiekvienoje atitinkamoje valstybėje narėje *duomenų, kurias* keičiamasi, siuntimas ir gavimas yra registruojamas atskiroje atitinkamo asmens byloje ir (arba) registre.
11. *Duomenys, kurias* keičiamasi, *saugomi* ne ilgiau negu būtina tikslams, kuriems *jais* keičiamasi.

12. Jei duomenys nėra automatiškai apdorojami, laikomi byloje arba nėra ketinama juos į ją įtraukti, kiekviena valstybė narė imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad šio straipsnio laikymasis būtų veiksmingais būdais kontroliuojamas.

34 straipsnis

Kompetentingos įstaigos ir šaltiniai

1. Kiekviena valstybė narė nedelsdama praneša Komisijai apie specialias įstaigas, atsakingas už pareigų, atsirandančių pagal šį reglamentą, vykdymą, ir apie bet kokius *jo* pakeitimus. Jos užtikrina, kad tos įstaigos turėtų reikiamų išteklių savo uždaviniams atlikti ir visų pirma nustatytais terminais atsakyti į informacijos prašymus, prašymus perimti prieglobsčio prašytojus savo žinion ir prašymus juos atsiimti.
2. Bendrą šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įstaigų sąrašą Komisija skelbia Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Jei sąrašas keičiamas, Komisija vieną kartą per metus skelbia atnaujintą bendrą sąrašą.
3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms įstaigoms rengiami reikalingi mokymai, susiję su šio reglamento taikymu.
4. Taisyklės, reglamentuojančios saugaus elektroninio ryšio tarp šio straipsnio 1 dalyje minėtų įstaigų kanalų prašymams, atsakymams ir visai rašytinei korespondencijai perduoti ir užtikrinti, kad siuntėjai automatiškai gautų elektroninį gavimo patvirtinimą, įrengimą, yra patvirtinamos *laikantis 41 straipsnio 2 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros*.

35 straipsnis
Administraciniai susitarimai

1. Valstybės narės gali dvišaliais pagrindais sudaryti *tarpusavio* administracinius susitarimus dėl šio reglamento įgyvendinimo praktinių detalių, kad sudarytų palankias sąlygas jį taikyti ir didinti jo veiksmingumą. Tokie susitarimai gali būti dėl:
 - a) pasikeitimo ryšių palaikymo pareigūnais;
 - b) procedūrų supaprastinimo ir prašymų perimti arba atsiimti prieglobsčio prašytojus perdavimo bei jų nagrinėjimo terminų sutrumpinimo.
2. Apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytus susitarimus pranešama Komisijai. Komisija tvirtina šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytus susitarimus, patikrinusi, ar jie nepažeidžia šio reglamento.

VIII SKYRIUS

Taikinimas

36 straipsnis
Taikinimas

1. Jei valstybės narės ilgai nesutaria kokių nors su šio reglamento taikymu susijusių klausimų, jos gali pasinaudoti taikinimo procedūra, numatyta šio straipsnio 2 dalyje.

2. Taikinimo procedūra pradama, kai viena iš besiginčijančių valstybių narių kreipiasi su prašymu į *41 straipsniu* įkurto komiteto pirmininką. Nutarusios pasinaudoti taikinimo procedūra, susijusios valstybės narės įsipareigoja kiek tik galima laikytis pasiūlyto sprendimo.

Komiteto pirmininkas paskiria tris komiteto narius, atstovaujančius trims nesusijusioms su nagrinėjamu dalyku valstybėms narėms. Jie priima visų šalių argumentus raštu arba žodžiu ir apsvarstę klausimą ne vėliau kaip per vieną mėnesį, jei būtina, po balsavimo, pasiūlo sprendimą.

Diskusijai pirmininkauja komiteto pirmininkas arba jo pavaduotojas. Jis gali išdėstyti savo nuomonę, tačiau balsuoti negali.

Sprendimas yra galutinis ir neapskundžiamas, nesvarbu, ar besiginčijančios šalys jį priima ar atmeta.

IX SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37 straipsnis Sankcijos

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už bet kokią netinkamą duomenų tvarkymą pagal šį reglamentą būtų baudžiama sankcijomis, įskaitant nacionalinės teisės aktuose nustatytas veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias administracines ir (arba) baudžiamąsias sankcijas.

38 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

Tais atvejais, kai prašymas buvo pateiktas po *45 straipsnio* antrojoje pastraipoje nustatytos dienos, atsižvelgiama į įvykius, galinčius būti siejamus su valstybės narės atsakomybe pagal šį reglamentą, net jeigu jie įvyko iki tos dienos, išskyrus 14 straipsnio 2 dalyje minėtus įvykius.

39 straipsnis

Terminų skaičiavimas

Kiekvienas šiame reglamente nustatytas terminas skaičiuojamas taip:

- a) tais atvejais, kai dienomis, savaitėmis ar mėnesiais išreikštas terminas yra skaičiuojamas nuo to momento, kai įvyksta įvykis ar veiksmas, ta diena, kurią tas įvykis ar veiksmas įvyko, į aptariamąjį terminą yra neįskaičiuojama;
- b) savaitėmis ar mėnesiais išreikštas terminas baigiasi pasibaigus bet kuriai paskutinės savaitės ar mėnesio dienai, kuri yra ta pati savaitės diena ar sutampa su ta pačia diena, kurią įvyko įvykis ar veiksmas, nuo kurio tas terminas turi būti skaičiuojamas. Jei mėnesiais išreikštu laikotarpiu paskutinį mėnesį nėra dienos, kurią jis turėtų baigtis, tas laikotarpis baigiasi pasibaigus paskutinei to mėnesio dienai;
- c) į terminus įskaičiuojami šeštadieniai, sekmadieniai ir bet kurios iš atitinkamų valstybių narių oficialių švenčių dienos.

40 straipsnis
Teritorinė taikymo sritis

Prancūzijos Respublikos atžvilgiu šis reglamentas taikomas tik jos europinei teritorijai.

41 straipsnis
Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Tais atvejais, kai daroma nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, *atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas*.
Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje numatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.
3. Darant nuorodą į šią straipsnio dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, *atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas*.

42 straipsnis
Stebėjimas ir vertinimas

Ne vėliau kaip praėjus trejiems metams nuo 45 straipsnio pirmojoje pastraipoje minimos dienos ***ir nepažeidžiant 32 straipsnio 13 dalies***, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai parengia šio reglamento taikymo ataskaitą ir prireikus pasiūlo *bet kokius būtinus pakeitimus*. Valstybės narės ne vėliau kaip likus šešiams mėnesiams iki to laikotarpio pabaigos nusiunčia Komisijai visą informaciją, reikalingą tai ataskaitai parengti.

Pateikusi tą ataskaitą, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento taikymo ataskaitas teikia tuo pačiu metu, kaip ir Reglamento (EB) Nr. ||.../...|| [dėl sistemos EURODAC sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti *Reglamentą (EB) Nr. .../...*, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai] 28 straipsnyje nustatytas sistemos EURODAC įgyvendinimo ataskaitas.

43 straipsnis
Statistiniai duomenys

Remiantis 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 862/2007 *dėl Bendrijos migracijos statistikos ir tarptautinės apsaugos statistikos*¹ 4 straipsnio 4 dalimi, valstybės narės praneša Komisijai (Eurostatui) statistinius duomenis apie šio reglamento ir Reglamento (EB) Nr. 1560/2003 taikymą.

44 straipsnis
Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 343/2003 panaikinamas.

Reglamento (EB) Nr. 1560/2003 11 straipsnio 1 dalis, 13, 14 ir 17 straipsniai panaikinami.

Nuorodos į panaikintą reglamentą arba straipsnius laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikmenų lentelę.

¹ OL L 199, 2007 7 31, p. 23.

45 straipsnis
Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Jis taikomas tarptautinės apsaugos prašymams, pateiktiems nuo šešto mėnesio po jo įsigaliojimo pirmos dienos ir nuo tos dienos jis taikomas visiems prašymams perimti prieglobsčio prašytoją savo žinion arba jį atsiimti, nepaisant datos, kurią tas prašymas buvo pateiktas. Valstybė narė, atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo, pateikto iki tos dienos, nagrinėjimą, yra nustatoma pagal Reglamente (EB) Nr. 343/2003 nustatytus kriterijus.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse pagal *Sutartį*.

Priimta ||

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

I PRIEDAS

PANAIKINTAS REGLAMENTAS (*NURODYTAS 44 STRAIPSNYJE*)

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 343/2003

(OL L 50, 2003 2 25)

Komisijos reglamento (EB) Nr. 1560/2003 tik 11 straipsnio 1 dalis, 13, 14 ir 17 straipsniai

(OL L 222, 2003 5 9)

II PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 343/2003	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio a punktas	2 straipsnio a punktas
2 straipsnio b punktas	išbraukta
2 straipsnio c punktas	2 straipsnio b punktas
2 straipsnio d punktas	2 straipsnio c punktas
2 straipsnio e punktas	2 straipsnio d punktas
2 straipsnio f punktas	2 straipsnio e punktas
2 straipsnio g punktas	2 straipsnio f punktas
-	2 straipsnio g punktas
2 straipsnio h–k punktai	2 straipsnio h–k punktai
-	2 straipsnio l punktas
3 straipsnio 1 dalis	3 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 2 dalis	17 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 3 dalis	3 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio 4 dalis	4 straipsnio 1 <i>dalis įžanginė formuluotė</i>
-	4 straipsnio 1 dalies a–g punktai
-	4 straipsnio 2 ir 3 dalys
4 straipsnio 1–5 dalys	20 straipsnio 1–5 dalys
-	20 straipsnio 5 dalies trečioji pastraipa
-	5 straipsnis
-	6 straipsnis
5 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 2 dalis	7 straipsnio 2 dalis
-	7 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio pirmoji pastraipa	8 straipsnio 1 dalis

-	8 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio antroji pastraipa	8 straipsnio 4 dalis
7 straipsnis	9 straipsnis
8 straipsnis	10 straipsnis
9 straipsnis	13 straipsnis
10 straipsnis	14 straipsnis
11 straipsnis	15 straipsnis
12 straipsnis	16 straipsnis
13 straipsnis	3 straipsnio 2 dalis
14 straipsnis	12 straipsnis
15 straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa
15 straipsnio 2 dalis	11 straipsnio 1 dalis
15 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 2 dalis
15 straipsnio 4 dalis	17 straipsnio 2 dalies ketvirtoji pastraipa
15 straipsnio 5 dalis	8 straipsnio 5 dalis ir 11 straipsnio 2 dalis
16 straipsnio 1 dalies a punktas	18 straipsnio 1 dalies a punktas
16 straipsnio 1 dalies b punktas	18 straipsnio 2 dalis
16 straipsnio 1 dalies c punktas	18 straipsnio 1 dalies b punktas
16 straipsnio 1 dalies d punktas	18 straipsnio 1 dalies c punktas
16 straipsnio 1 dalies e punktas	18 straipsnio 1 dalies d punktas
16 straipsnio 2 dalis	19 straipsnio 1 dalis
16 straipsnio 3 dalis	19 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa
-	19 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa
16 straipsnio 4 dalis	19 straipsnio 3 dalis
	19 straipsnio 3 dalies antroji pastraipa
17 straipsnis	21 straipsnis
18 straipsnis	22 straipsnis
19 straipsnio 1 dalis	25 straipsnio 1 dalis

19 straipsnio 2 dalis	25 straipsnio 2 dalis ir 26 straipsnio 1 dalis
-	26 straipsnio 2–6 dalys
19 straipsnio 3 dalis	28 straipsnio 1 dalis
19 straipsnio 4 dalis	28 straipsnio 2 dalis
-	28 straipsnio 3 dalis
19 straipsnio 5 dalis	28 straipsnio 4 dalis
20 straipsnio 1 dalis, pradžia	23 straipsnio 1 dalis
-	23 straipsnio 2 dalis
-	23 straipsnio 3 dalis
-	23 straipsnio 4 dalis
20 straipsnio 1 dalies a punktas	23 straipsnio 5 dalies pirmoji pastraipa
20 straipsnio 1 dalies b punktas	24 straipsnio 1 dalis
20 straipsnio 1 dalies c punktas	24 straipsnio 2 dalis
20 straipsnio 1 dalies d punktas	28 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa
20 straipsnio 1 dalies e punktas	25 straipsnio 1 ir 2 dalys, 26 straipsnio 1 dalis, 28 straipsnio 1 dalies antroji ir trečioji pastraipos
20 straipsnio 2 dalis	28 straipsnio 2 dalis
20 straipsnio 3 dalis	23 straipsnio 5 dalies antroji pastraipa
20 straipsnio 4 dalis	28 straipsnio 4 dalis
-	27 straipsnis
-	29 straipsnis
-	30 straipsnis
-	32 <i>straipsnis</i>
21 straipsnio 1–9 dalys	33 <i>straipsnio</i> 1–9 dalys, 9 dalies pirmoji – trečioji pastraipos
	33 <i>straipsnio</i> 9 dalies ketvirtoji pastraipa
21 straipsnio 10–12 dalys	33 <i>straipsnio</i> 10–12 dalys
22 straipsnio 1 dalis	34 <i>straipsnio</i> 1 dalis

-	<i>34 straipsnio 2 dalis</i>
-	<i>34 straipsnio 3 dalis</i>
22 straipsnio 2 dalis	<i>34 straipsnio 4 dalis</i>
23 straipsnis	<i>35 straipsnis</i>
24 straipsnio 1 dalis	išbraukta
24 straipsnio 2 dalis	<i>38 straipsnis</i>
24 straipsnio 3 dalis	išbraukta
25 straipsnio 1 dalis	<i>39 straipsnis</i>
25 straipsnio 2 dalis	išbraukta
26 straipsnis	<i>40 straipsnis</i>
27 straipsnio 1 ir 2 dalys	<i>41 straipsnio 1 ir 2 dalys</i>
27 straipsnio 3 dalis	išbraukta
28 straipsnis	<i>42 straipsnis</i>
29 straipsnis	<i>45 straipsnis</i>
-	<i>36 straipsnis</i>
-	<i>37 straipsnis</i>
-	<i>43 straipsnis</i>
-	<i>44 straipsnis</i>
Reglamentas (EB) Nr. 1560/2003	Šis reglamentas
11 straipsnio 1 dalis	11 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa
13 straipsnio 2 dalis	17 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa
13 straipsnio 3 dalis	17 straipsnio 2 dalies trečioji pastraipa
13 straipsnio 4 dalis	17 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa
14 straipsnis	<i>36 straipsnis</i>
17 straipsnio 1 dalis	9 ir 10 straipsniai, 17 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa
17 straipsnio 2 dalis	<i>33 straipsnio 3 dalis</i>

